

Додаток 1
до рішення тридцятої сесії
Горішньоплавнівської міської ради
сьомого скликання
від 19 грудня 2017



Стратегія розвитку міста Горішні Плавні до 2028 року

м. Горішні Плавні, 2017 р.

Стратегія розвитку міста Горішні Плавні до 2028 року розроблено за підтримки проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів (ФКМ) за фінансової підтримки Уряду Канади. Зміст документу є виключною думкою авторів та не обов'язково відображає офіційну позицію Уряду Канади.



Проект ПРОМІС спрямовано на зміцнення муніципального сектору в Україні, впровадження ефективного демократичного управління та прискорення економічного розвитку шляхом підвищення спроможності українських міст у сфері демократизації врядування та місцевого економічного розвитку; створення сприятливого середовища для розвитку малого та середнього бізнесу; підтримки процесу децентралізації та інтегрованого планування розвитку на місцевому, регіональному та національному рівнях.

www.pleddg.org.ua

Зміст

ЗВЕРНЕННЯ ДО ГРОМАДИ	4
ВСТУП	5
1. МЕТОДОЛОГІЯ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ	7
2. КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА МІСТА	11
3. ОБҐРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ВИБОРУ	13
4. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ МІСТА	21
4.1. СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ А. МІСТО РОЗВИНЕНОГО ЕКСПОРТООРІЄНТОВАНОГО БІЗНЕСУ	22
4.2. СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ В. КОМФОРТНЕ, ЕНЕРГОЕФЕКТИВНЕ ТА ЕКОБЕЗПЕЧНЕ МІСТО	30
4.3. СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ С. МІСТО ВІДКРИТОГО КРЕАТИВНОГО ПРОСТОРУ ТА АКТИВНОЇ ГРОМАДИ	39
5. СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА СТРАТЕГІЇ	49
6. УЗГОДЖЕННЯ ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ СТРАТЕГІЇ З ІНШИМИ СТРАТЕГІЧНИМИ ДОКУМЕНТАМИ ТЕРИТОРІЇ	51
7. МОНІТОРИНГ І ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЇ	53

ДОДАТКИ

ДОДАТОК 1. ПРОФІЛЬ МІСТА ГОРІШНІ ПЛАВНІ

ДОДАТОК 2. ЗВІТ ПРО РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ПРЕДСТАВНИКІВ БІЗНЕСУ МІСТА ГОРІШНІ ПЛАВНІ

ДОДАТОК 3. ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ МІСТА ГОРІШНІ ПЛАВНІ ДО 2028 РОКУ

ДОДАТОК 4. СКЛАД РОБОЧОЇ ГРУПИ З РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ МІСТА ГОРІШНІ ПЛАВНІ

Звернення до громади

Шановні _____!

_____ міський голова

Вступ

Глобальною тенденцією сучасного світу є зростання ролі регіонів та окремих територіальних громад як одиниць регіонального та місцевого рівня управління держави, які здатні, з одного боку, зменшити навантаження на органи центральної влади, перебравши на себе частину їх повноважень, а з іншого – максимально враховувати потреби місцевих жителів при прийнятті рішень. Цей процес є результатом децентралізації, регіоналізації, демократизації та глобалізації.

Надмірна централізація управління, недосконала фінансово-економічна база місцевих органів влади призвели до виникнення значних диспропорцій у територіальній структурі економіки, накопичення на місцях господарських, економічних та соціальних проблем. Системні потрясіння, які відчули на собі органи регіональної та місцевої влади України впродовж кризового періоду, нові виклики, які склалися в сучасний період, сформували нові вимоги щодо досягнення їх збалансованого розвитку; розв'язання специфічних проблем регіонів та окремих населених пунктів, стимулювання міжмуніципальної співпраці.

З прийняттям Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» відбулась передача владних повноважень на базовий рівень місцевого самоврядування для реалізації принципу субсидіарності. Поряд з реформою державної регіональної політики, яка завершила перший етап – формування нормативної бази, в Україні відбулася широка бюджетна децентралізація. В результаті якої міста обласного значення та об'єднані територіальні громади отримали значні додаткові ресурси для свого розвитку.

Для ефективної реалізації регіональної та місцевої політики необхідно узгодження цілей, пріоритетів, завдань та заходів центральних, регіональних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування стосовно як розв'язання нагальних проблем розвитку, так і досягнення довгострокових стратегічних цілей. Тому розробка та реалізація Стратегії розвитку міста здійснюється на основі системи взаємопов'язаних документів: Державна стратегія регіонального розвитку України на період до 2020 року та План заходів з її реалізації; Стратегія розвитку Полтавської області до 2020 року та План заходів з її реалізації.

Фінансування заходів та проектів Стратегії розвитку міста передбачається за рахунок: міжбюджетних трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам; фінансових ресурсів суб'єктів регіональної політики, державних та приватних партнерів об'єднаних на принципах державно-приватного партнерства, міжнародних інституцій; капітальних видатків державного бюджету; державних цільових програм, у тому числі програм подолання депресивності територій; угод щодо регіонального розвитку; програм і заходів, включаючи інвестиційні програми (проекти), що реалізуються за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку.

За підтримки міжнародних донорських організацій міста прагнуть реалізувати дії з підтримки заходів, що стосуються підвищення науково-технічного потенціалу, розвитку підприємництва, демократизації процесів управління, гендерного бюджетування та підвищення ролі жінок в процесах управління громадою, тимчасового розміщення та розселення переміщених осіб, їхньої інтеграції у приймаючих громадах. Ці проекти є частиною довгострокової підтримки країн ЄС, США, Канади та інших країн світу.

Заходи з розробки Стратегії розвитку міста Горішні Плавні реалізовано відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про засади державної регіональної політики», постанови Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 385 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року», постанови Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 № 932 «Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів», Наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 31.03.2016 року N 79 «Про затвердження Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій

розвитку та планів заходів з їх реалізації», Стратегії розвитку Полтавської області до 2020 року.

Мета Стратегії розвитку міста Горішні Плавні полягає у вирішенні спільних проблем та реалізації спільних завдань щодо ефективного розвитку продуктивних сил громади, раціональне використання ресурсного потенціалу, створення комфортних умов життя населення, забезпечення екологічної безпеки та вдосконалення територіальної організації суспільства. Це досягається через спільну реалізацію інтересів влади, громади та бізнесу.

Нерівність між жінками та чоловіками призводить до економічних спотворень і стримує економічне зростання, тоді як увага до ґендерних відмінностей і нерівності сприяє сталішому місцевому економічному розвитку. Саме тому робота над аспектами ґендерної рівності була невід'ємною частиною розробки Стратегії розвитку міста Горішні Плавні. В Стратегії приділено увагу рівній участі жінок і чоловіків в економічній діяльності, визначено економічні можливості та перешкоди. Місто надаватиме підтримку забезпеченню якісного працевлаштування жінок і чоловіків в рамках ініціатив зі створення робочих місць, забезпечуватиме врахування голосу жінок в управлінні містом і застосовуватиме на практиці принципи ґендерної рівності гарантовані Законом України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків». Стратегія спрямована на економічний розвиток як процес стратегічного партнерства, який допомагає прискоренню зростання продуктивності місцевої економіки через стимулювання інвестицій у нові та існуючі підприємства з високим потенціалом до зростання, створення умов для цього розвитку на тривалий період. Економічний розвиток спрямований на виробництво найбільшої кількості благ та створення максимальної кількості робочих місць за рахунок реалізації переваг конкурентоспроможності, яка полягає у динамічному і більш стабільному розвитку у порівнянні з іншими регіонами, у розвитку місцевих фірм, що перемагають своїх конкурентів з інших регіонів (зі збуту, експорту, продуктивності, доходів) та джерелом якої є місцеві умови для ведення бізнесу – сприятливе бізнес-середовище.

Обґрунтування положень Стратегії розвитку міста здійснено на основі результатів статистичних показників розвитку України, Полтавської області та аналітичної і оперативної інформації управлінь та відділів міськвиконкомів і райдержадміністрацій, аналітичних досліджень і прогнозних розрахунків, чинних законодавчих і нормативних актів Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, місцевих органів влади з урахуванням міжнародних правових актів і міжнародних угод.

Розпорядження міського голови від 30.05.2016 року № 211-р, з метою розробки Стратегії розвитку міста Горішні Плавні створено Робочу групу зі стратегічного планування за участі представників управлінь та відділів міськвиконкому, депутатів міської ради, керівників підприємств та установ, підприємців, представників громадських асоціацій, незалежних експертів.

Підготовче засідання Робочої групи відбулося 14 липня 2016 року, на якому учасники ознайомилися з методологією процесу розробки Стратегії розвитку міста, обговорили Дорожню карту її розробки на весь період роботи, визначили обсяги необхідної інформації та її джерела для формування Профілю громади міста, а також обговорили методологію проведення опитування керівників підприємств та підприємців.

У процесі розробки Стратегії розвитку міста фахівці Проекту Партнерство для розвитку міст (ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів за фінансової підтримки Уряду Канади, здійснювали методичне забезпечення, експертний аналіз даних і результатів досліджень, отриманих під час здійснення процесу планування, забезпечували надання консультаційних послуг з питань, які належать до усіх аспектів стратегічного планування та розвитку громади.

1. Методологія розробки Стратегії

При всій різноманітності моделей та методів стратегічного планування, вони мають три великі блоки, притаманні будь-якому проектному циклу: аналіз – планування – впровадження, для яких, за необхідністю, завжди передбачається можливість ітерації, тобто повторення по колу, але на якісно новому рівні.

Під час розробки Стратегії розвитку міста Горішні Плавні (Стратегія) та Плану її реалізації використано методологію, яка складається з **6 логічних етапів**: 1) Організація роботи зі стратегічного планування; 2) Аналіз середовища та факторів розвитку територіальної громади; 3) Визначення місії, бачення, сценаріїв та напрямів розвитку громади; 4) Розробка планів дій (Плану реалізації Стратегії); 5) Громадське обговорення та ухвалення Стратегії та Плану її реалізації; 6) Моніторинг та впровадження Стратегії.



Рис. 1. Схема процесу розробки Стратегії

Для передбачення та запобігання появі негативних екологічних впливів на довкілля, які можна очікувати в результаті впровадження Стратегії, використовується Стратегічна екологічна оцінка (СЕО). СЕО – системний і запобіжний процес аналізу впливу на довкілля запропонованих проектів документів розвитку стратегічного характеру. Після визначення можливих позитивних і негативних впливів, у разі необхідності, Стратегію розвитку громади міста можна доопрацювати з метою подальшого розширення позитивних впливів і зменшення можливих негативних впливів. СЕО сприяє ефективній реалізації ініціатив з місцевого розвитку, забезпечуючи інтеграцію пріоритетів екологічної збалансованості до розвиткових ініціатив.

Етап 1: Організація роботи зі стратегічного планування

Робоча група зі стратегічного планування (РГ)

Розпорядженням міського голови визначено групу осіб, яких було запрошено до роботи над Стратегією і які ухвалювали всі рішення, необхідні для розвитку міста. Саме на засіданнях Робочої групи були презентовані, обговорювались усі напрями роботи та ухвалювались відповідні рішення. Склад РГ сформований із: (1) органи місцевого самоврядування (представники міської ради і її виконавчих органів), (2) приватні компанії (представники великих, середніх, малих підприємств і приватні підприємці) (3) громадські організації. Важливим є включення до складу РГ представників організацій, які опікуються питаннями ґендерної рівності і охорони довкілля. Створення саме такого типу партнерства стає вагомим чинником, який підвищує якість та цінність кінцевих матеріалів і зміцнює ймовірність того, що проекти, які включено до Стратегії будуть впроваджені, а цілі, визначені у Стратегії будуть реалізовані.

Графік проведення робіт зі стратегічного планування

Графік розробки Стратегії та Плану її реалізації став головним інструментом управління процесом планування. Графік розроблявся виходячи з потреб РГ і працівників органів місцевого самоврядування для забезпечення вчасної реалізації усіх етапів виконання робіт зі стратегічного планування.

Етап 2: Аналіз середовища та факторів розвитку територіальної громади

Профіль (Паспорт) громади

Інформаційною основою для планування розвитку територіальної громади має бути базовий документ, що є аналітично-описовою частиною Стратегії. Аналітично-описова частина має назву Профіль громади та розміщується у Додатку до Стратегії. В Профіль громади виконаний аналіз кількості, якості та динаміки зміни ресурсів громади. Для аналізу необхідно бачити стійкі тенденції, отже доцільна наявність показників не менше ніж за 5 років. Після кількісного аналізу були сформульовані якісні висновки. Цей документ став відправним пунктом для членів Робочої групи при обговоренні і досягненні консенсусу щодо критичних проблем, які стоять перед їхньою громадою. Аналітичні матеріали Профілю громади також використовувалися в аналізі SWOT.

Проведення опитування думки представників громадськості і бізнесу

Дослідження думки представників місцевого бізнесу стало обов'язковим елементом аналізу середовища в процесі стратегічного планування. Зібрана інформація зводиться до єдиного документу, який відображає консолідовану думку представників органів місцевого самоврядування, ділових кіл та громадськості міста. Корисним стало проведення опитування щодо ставлення представників міста до планів, напрямів розвитку, пріоритетних галузей економіки та бажання співпрацювати в рамках роботи над зміцненням місцевої економіки.

Розробка SWOT-аналізу

Зовнішній аналіз – оцінка основних загроз і можливостей, що визначаються зовнішнім щодо міста середовищем та внутрішній аналіз – аналіз сильних і слабких сторін громади, забезпечують визначення основних проблем розвитку територіальної громади. Добре розуміння цих чотирьох аспектів ситуації в громаді допомагає точніше спрямувати планування заходів з прискорення розвитку громади на максимально можливе використання сильних сторін, виправлення слабких сторін, використання наявних можливостей та усунення загроз. SWOT-аналіз проводився в цілому по місту та розрізі визначених пріоритетних напрямів розвитку та відібраних галузей місцевої економіки. Знання, отримані та впорядковані в процесі проведеної інвентаризації чинників розвитку громади, стали одним з важливих ресурсів для подальшого аналізу стану розвитку громади.

Етап 3: Визначення місії, бачення, сценаріїв та напрямів розвитку громади

Складання стратегічного бачення та місії

Аналіз внутрішнього і зовнішнього середовища територіальної громади та розробка Бачення виконувалися паралельно, що забезпечило відображення в Стратегії очікувань основних зацікавлених сторін. На практиці, процес стратегічного планування Робочою групою починався з визначення Місії та Бачення бажаного стану територіальної громади або соціально-економічної системи у майбутньому. Бачення бажаного майбутнього територіальної громади – це образ, що має оволодіти всією громадою і надихати її. Місія територіальної громади – це причина появи, основне призначення та сенс її існування, сукупність унікальних історичних і сучасних особливостей та конкурентних переваг громади, які у неї вже є, та які громада хотіла б зберегти для подальшого власного розвитку або здобути у свідомому процесі свого розвитку. Бачення майбутнього і Місія територіальної громади були ретельно розглянуті й затверджені РГ, а також донесені до всіх громадян міста.

Згода щодо напрямів розвитку та пріоритетів

Після відповідного аналізу, на засіданні РГ обговорювалися аналітичні матеріали та їх результати. На цьому засіданні досягався консенсус щодо пріоритетів розвитку та головних секторів виробництва, що є визначальними для міста. Бажана «траєкторія» розвитку, що

мала привести громаду до Бачення, складалася з низки стратегічних напрямів розвитку, які мали повністю відповідати не тільки Баченню розвитку і Місії територіальної громади, але й базувались на проведеному аналізі її розвитку та перевагах, ресурсах і визначальних можливостях.

Стратегічні напрями на бажаній «траєкторії» розвитку вказують на шляхи досягнення саме цього стратегічного Бачення. З визначенням напрямів розвитку було продовжено процес свідомого вибору конкретних способів, системи цілей та результатів розв'язання визначених проблем або реалізації можливостей. Кожен зі стратегічних напрямів конкретизувався у стратегічних і оперативних цілях.

Етап 4: Розробка планів дій (Плану реалізації Стратегії)

На наступному етапі ЗГ за кожним з визначених напрямів розвитку розроблялися стратегічні (загальні) цілі, на основі яких потім формулювалися цілі нижчого порядку – оперативні цілі.

Стратегічні цілі виходили зі стратегічного Бачення і стратегічних напрямів та утворювали рамки, в яких приймалися рішення щодо конкретних цілей та заходів. Сукупність стратегічних цілей відповідала конкретному стратегічному напрямку.

Оперативні цілі показували, як необхідно проводити зміни та визначати стратегічні цілі кількісно, показували терміни виконання, конкретних виконавців, результат виконання, обсяги та джерела фінансування, конкретні заходи.



Рис. 2. Схема побудови Стратегії

За кожною оперативною ціллю розроблялася низка проектів, що відображають, які заходи необхідно здійснити, якого результату необхідно досягти, хто є відповідальним за реалізацію даного проекту, хто є виконавцем та співвиконавцем конкретного заходу, який строк виконання, який обсяг прогнозованих коштів необхідно залучити та з яких джерел їх можна отримати для реалізації даного проекту.

План дій / План реалізації Стратегії презентувався перед членами РГ, яка його затвердила.

Етап 5: Громадське обговорення та ухвалення Стратегії та Плану її реалізації

Склавши Стратегію розвитку та План її реалізації включно з Планом моніторингу виконання, РГ ініціювала проведення громадських слухань. Після проведення громадського обговорення допрацьовані проекти документів подавалися на розгляд і ухвалення міській раді в якості політики міста.

Етап 6: Моніторинг та впровадження Стратегії

Управління впровадженням Стратегії повинно складатися з двох частин. Перша політична складова декларує бажання досягти цілі, ухвалювати рішення та розподіляти повноваження

щодо виконання завдань. У другій частині повинно йтися про виконавчі органи, які виконуватимуть проекти.

Система моніторингу має включати: орган з моніторингу (необхідно створювати з врахуванням особливостей територіальної громади); документ (Положення) про систему моніторингу виконання Стратегії (у Стратегії є окремий розділ з описанням системи моніторингу її впровадження); систему індикаторів (результатів) виконання Стратегії (кількісні та якісні показники / індикатори).

Визначення органів, відповідальних за реалізацію Стратегії

Для забезпечення належного рівня відповідальності за реалізацію Стратегії, необхідно створити орган / інституцію, яка би займалась її впровадженням. Забезпечення впровадження – це управлінське завдання, яке передбачає контроль за діяльністю численних організацій, які задіяні у процесі виконання проектів та заходів Стратегії. Цим має займатись Комітет з управління впровадженням, створений з представників органів місцевого самоврядування, бізнесу та громадськості. Ця група добре організованих професіоналів уособлює політичну волю реалізувати заплановані зміни.

Система індикаторів оцінки ефективності впровадження Стратегії

У системі стратегічного планування моніторинг та оцінка є заключним етапом розробки Стратегії та здійснюються протягом усього періоду її впровадження. Інструментом моніторингу є система комплексних показників (індикаторів), які відображають як ефективність виконання конкретних завдань, так і засвідчують їхню релевантність стратегічним цілям Стратегії розвитку громади.

Система моніторингу ефективності виконання Стратегії передбачає багаторівневу ієрархічну модель системи індикаторів.

2. Коротка характеристика міста

Горішні Плавні – місто обласного значення площею 11 100 га. Дата заснування населеного пункту – 29 листопада 1960 року, 24 квітня 1972 року йому надано статус міста, а 6 квітня 1977 року був наданий статус міста обласного підпорядкування.

Географічне розташування міста: місто розташоване на лівому березі р. Дніпро у лісостеповій фізико-географічній зоні. Відстань від Горішніх Плавнів до міста Полтави: залізницею (ст. Золотнишине) 110 км, автошляхами 105 км. Середньорічна температура: у липні +21,5°C, у січні –6,0 °C.

Наявне населення станом на 01.01.2017 складає 54,5 тис. осіб (чоловіків – 25,5, жінок – 29,0), у тому числі міське населення – 52,0 тис. осіб, сільське населення – 2,5 тис. осіб.

Постійне населення станом на 01.01.2017 складає 54,8 тис. осіб, у тому числі міське населення – 52,2 тис. осіб; сільське населення – 2,6 тис. осіб. Кількість пенсіонерів станом на 1 січня 2017 – 16 243 особи. Кількість пенсіонерів на 1 000 населення – 312,4 осіб. Кількість народжених у 2016 році – 441 особа. Кількість померлих у 2016 році – 630 осіб.

Міграційний рух за 2016 рік: число прибулих – 288 осіб; число вибулих – 344 особи.

Виробничий потенціал

У промисловому комплексі міста на 01.01.2017 функціонує 31 статистично велике підприємство. Основні галузі економіки міста: добування залізничних руд; добування інших корисних копалин методом розроблення кар'єрів; виробництво харчових продуктів; виробництво трикотажних виробів; виробництво хімічних речовин і хімічної продукції; виробництво гумових і пластмасових виробів; виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування; ремонт і монтаж машин і устаткування; виробництво електричного устаткування; постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря; виробництво та розподілення тепла, газу, води; забір, очищення та постачання води; збирання, оброблення й видалення відходів.

У сфері добування залізничних руд, добування інших корисних копалин методом розроблення кар'єрів, функціонують ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат», ПАТ «Рижівський гранітний кар'єр», Редутський кар'єр філії «Центр управління промисловістю» ПАТ «Укрзалізниця», ТОВ «Єривський гірничо-збагачувальний комбінат», ТОВ «Біланівський гірничо-збагачувальний комбінат».

Виробництвом готових металевих виробів (крім машин і устаткування) займаються науково-виробниче підприємство «Фероліт», ПП «Виробничо-комерційне підприємство «Євросталь-Комсомольськ». Ремонт і монтаж машин і устаткування займаються: ТОВ «Дивайс»; виробничо-комерційна фірма «Радон» ТОВ фірма «Дизель»; ТОВ «Феррострой»; ДП «Ферротранс».

У сфері виробництва хімічних речовин і хімічної продукції активно працює ПрАТ «Підприємство з іноземними інвестиціями «Інтервибухпром». Виробництвом гумових і пластмасових виробів займаються ТОВ фірма «Леомі-оригінал», зовнішньоторгове підприємство «Маг».

Сфера з виробництва одягу має дуже розгалужену мережу підприємств: ТОВ «Коста»; Виробничо-комерційна фірма «Тіко-Престиж»; Виробничо-комерційна фірма «Тіко-Маркетинг»; виробничо-комерційна фірма «Маркетинг»; промислово-комерційне приватне підприємство «Легком»; ТОВ «Валері-текс»; ТОВ «Шик»; виробничо-комерційна фірма «Престиж-Т»; ПП «Фламінго Текстиль».

Обсяг реалізованої промислової продукції (товарів, послуг) за 2016 рік складає 19167,1 млн грн, (у діючих цінах), що становить 15,3% до всієї реалізованої продукції Полтавської області. Обсяг реалізованої промислової продукції на 1 особу за 2016 рік – 350,9 тис. грн.

Міський бюджет

За 2016 рік до бюджету міста надійшло 517,1 млн грн податків та інших обов'язкових платежів (загальний та спеціальний фонди). Виконання плану бюджету міста у 2016 році складає 102,3%.

Підприємництво

У місті активно розвивається підприємництво. Кількість фізичних осіб-підприємців станом на 01.01.2017 становить 2 426 осіб. Розмір надходжень до міського бюджету від діяльності малого бізнесу (фізичних осіб) за 2016 рік – 20 593,0 тис. грн. Питома вага надходжень до міського бюджету від діяльності малого бізнесу у загальній сумі податкових надходжень (загальний фонд) складає 7,4%. Ними залучено 1 287 осіб – наймані працівники.

Ринок праці

У господарському комплексі міста станом на 01.01.2017 зайнято 20 672 особи (без урахування кількості працюючих на малих підприємствах), у тому числі: середньооблікова кількість найманих (штатних) працівників – 16 959 осіб, кількість працюючих підприємців та їх найманих працівників 3 713 осіб.

Кількість зареєстрованих безробітних на 01.01.2017 – 267 осіб. Середньомісячна заробітна плата найманих працівників за 2016 рік – 6 439 грн.

Експорт та інвестиційна діяльність

Місто активно здійснює зовнішньо-економічну діяльність: обсяги експорту послуг за 2016 рік становлять 6315,8 тис. дол. США (42,0% до загального обсягу області), обсяги імпорту послуг – 68990,8 тис. дол. США (96,0% до загального обсягу області).

Обсяг прямих іноземних інвестицій станом на 31 грудня 2016 року становить 747,9 млн. дол. США (74,5% до загального обсягу області).

Соціальна інфраструктура

У місті протягом 2016 року введено в експлуатацію 1 802 м² загальної площі житла.

Мережа ВНЗ міста представлена: політехнічним коледжем Кременчуцького національного університету ім. Остроградського, Вищим професійним гірничо-будівельним училищем. У місті функціонують 7 загальноосвітніх навчальних закладів (в т.ч. в Дмитрівці), 10 дошкільних навчальних закладів, 5 позашкільних закладів (музична, художня та дитячо-юнацькі спортивні школи). Функціонує Місіонерське Духовне училище Української Православної Церкви Полтавської єпархії.

Мережа лікарських медичних закладів представлена: Горішньоплавнівською міською лікарнею, Центром первинної медико-санітарної допомоги м. Горішні Плавні, Горішньоплавнівською міською стоматологічною поліклінікою, медико-санітарною частиною ПрАТ ПГЗК, комунальним підприємством «Горішньоплавнівська госпрозрахункова поліклініка».

Місто має розвинену культурну і спортивну інфраструктуру, яка представлена: плавальний басейн, фізкультурно-оздоровчий комплекс, спортивні майданчики, яхт-клуб, шаховий клуб, спортзали, тенісні корти, стрілецький критий тир, веслувальний клуб «Гірник», 9 футбольних полів (7 зі штучним покриттям), стадіон «Юність» з трибунами на 2500 місць, дитячо-юнацький футбольний клуб «Гірник-спорт», Палац культури і творчості на 1 100 місць, музеї, масові бібліотеки.

3. Обґрунтування стратегічного вибору

Моделювання сценаріїв розвитку міста Горішні Плавні було здійснено на другому засіданні Робочої групи зі стратегічного планування, яке відбулося 08 вересня 2016 року. Підставою для цього моделювання стало представлення учасникам результатів аналізу середовища та проведеного об'єктивного та суб'єктивного аналізу. Учасники засідання ознайомилися із інформаційною основою для планування розвитку територіальної громади у вигляді базового документу, що є аналітично-описовою частиною плану – Профілем громади Горішні Плавні. В цьому документі було виконано аналіз кількості, якості та динаміки зміни ресурсів громади.

Також представлені результати опитування керівників підприємств та підприємців міста. Вивчення думки представників підприємництва міста дало можливість учасникам Робочої групи дізнатися про їх ставлення до органів місцевого самоврядування, проблеми, які вони вважають найбільш важливими, про їхні очікування та про їхні плани на майбутнє.

Аналітичне дослідження основних соціально-економічних та демографічних тенденцій у ретроспективі останніх років, та, відповідно, моделювання «соціально-економічного ландшафту» (взаємонакладання стійких у часі факторів впливу) міста дали можливість сформулювати базові сценарні припущення, «інерційний» (песимістичний) та «інтенсивний» (оптимістичний) сценарії розвитку міста.

Базові сценарні припущення:

1. Показник ВВП на душу населення України в період 2016 року незначно спадатиме, а після 2016 року спостерігатимемо його зростання на 2-3% на рік.
2. В найближчі роки податкове навантаження на суб'єкти підприємницької діяльності та населення не зменшиться. Можна очікувати спрощення правил ведення бізнесу.
3. Продовжуватиметься девальвація національної валюти, що стимулюватиме товарне виробництво на експорт.
4. Очікується суттєвий перерозподіл податкових надходжень між державою та органами місцевого самоврядування на користь останніх.
5. В Україні поступово будуть впроваджені стандарти ЄС щодо виготовленої в Україні продукції.
6. Рух товарів до та з ЄС буде безмитним, що сприятиме зростанню товарообігу між Україною та ЄС.
7. Інвестиційний клімат в Україні дещо покращиться. Країна стане привабливішою для європейських інвесторів.
8. Надалі зростатимуть ціни в національній валюті на паливно-енергетичні ресурси, особливо для населення та комунальних підприємств.
9. Доходи населення у найближчі 2-3 роки будуть відносно низькими (в порівнянні з 2012-2015 рр.), після цього – поступово зростатимуть до 2025 року.
10. Підприємствам найближчі 2-3 роки буде обмежений доступ до позичкового капіталу. Потім доступ до кредитів має суттєво покращитися.

Інерційний (песимістичний) сценарій розвитку «Хай все лишиться, як було!»

Населення міста залишається стабільним у межах 55,0 тис. осіб. Незначне природне зменшення населення буде компенсуватися механічним приростом за рахунок притоку населення з інших регіонів області. Однак, демографічне навантаження буде поступово зростати через невеликий відплив молоді та старіння населення міста. Рівень офіційного безробіття у Горішніх Плавнях за існуючих тенденцій залишається меншим середнього значення по Полтавській області, а середньомісячна заробітна плата у місті залишатиметься вищою від середньої по області.

Горішні Плавні залишається промисловим центром на основі традиційних виробництв зі

значним техногенним навантаженням на довкілля.

Основою сценарію є розширення традиційних та запуск нових середньо-технологічних виробництв у сфері видобування та переробки залізної руди. Підставою існування такого сценарію є достатня кількість місцевих сировинних ресурсів, наявна робоча сила, доступні виробничі площі та вільні земельні ділянки, існуючі комунікації, зростаючий попит на таку продукцію, вкладення іноземного капіталу і технологій у сферу переробки.

На фоні діяльності традиційних великих підприємств формується трикотажний кластер, який втратив російський ринок і намагається знайти ринок збуту в країнах ЄС. Розвивається малий та середній бізнес у сфері будівництва, транспорту, послуг та медицини. Створюються нові робочі місця, однак рівень доходів населення зростатиме незначно.

При такому сценарію розвитку поглиблюється проблема працевлаштування жінок, оскільки розвиваються сектори, в яких працевлаштовані переважно чоловіки.

Нестача коштів міського бюджету призведе до труднощів в утриманні існуючої інженерної інфраструктури міста та впровадженні природоохоронних заходів.

Описаний сценарій відбиває лише основні соціально-економічні та демографічні параметри, які, проте, є визначальними для характеристики майбутнього міста. Очевидно також, що на даному «ландшафті» за збереження основних тенденцій та незмінності базових припущень не існує альтернативної траєкторії, яка призвела б до іншого сценарію. Отже, онтологічною підставою Стратегічного вибору є неприйнятність описаного сценарію для громади міста.

Ймовірний оптимістичний сценарій розвитку передбачає цілеспрямований вплив на соціально-економічний «ландшафт» факторів, які лежать поза межами впливу місцевої громади і є компетенціями центральної влади країни. Траєкторія розвитку на гіпотетичному «ландшафті» та за базових припущень формує наступний інтенсивний «оптимістичний» сценарій. Він ґрунтується на нарощуванні потужностей промислового виробництва на базі нових інвестиційних проектів в традиційних для міста або суміжних галузях з поступовим зміщенням виробничих циклів в бік зростання глибини переробки.

Сценарій інтенсивного розвитку: «Нові реформи – нові можливості!»

Новою суттєвою галуззю промисловості у місті може стати машинобудування, передумовами чого є:

- сформований імідж міста як промислового центру;
- наявність природних ресурсів;
- наявність відносно (до країн Європи) дешевої робочої сили;
- відносна близькість та добре сполучення з Києвом та Полтавою.

За цим сценарієм у місті з'являються нові промислові підприємства великого, середнього та малого бізнесу. При цьому зберігаються більшість існуючих підприємств.

Знову ж таки, роботу отримують переважно чоловіки, тому необхідно врахувати можливості перекваліфікації та переорієнтації жінок на роботу в традиційно чоловічих секторах/професіях.

Завдяки вдалому географічному розташуванню та значним державним і зовнішнім інвестиціям місто стає інвестиційно привабливе, що суттєво збільшить кількість інвестиційних пропозицій і привабить зовнішніх інвесторів. З'являється потреба в кваліфікованій робочій силі, яку можна привабити високими заробітними платами та підвищенням якості життя.

Зміна податкової бази дозволить поступово збільшити надходження до бюджету міста, а відтак – впровадження значних міських інфраструктурних проектів (дороги, вода, електрика, промислові та тверді побутові відходи).

Ресурсна, зокрема фінансова, база дозволить суттєво і за короткий термін покращити якість життя і міське середовище загалом. Суттєво зросте рівень життя громадян.

Місто молодшає за рахунок припливу молодих кадрів.

Ймовірність такого сценарію невисока, підтвердженням чого є тривала стагнація у політичній та соціально-економічній сферах держави, відсутність виразної зовнішньої політики, відсутність стратегії розвитку країни, а також відсутність контр-еліт у видимій перспективі, які змогли б змінити зазначені тенденції. Все це дає право на формування раціонального сценарію, що визначатиметься траєкторією на існуючому «ландшафті» за базових припущень появи нових, керованих факторів впливу на цю траєкторію, які перебувають в межах компетенції громади міста, а також найбільш ймовірних факторів зовнішнього впливу в їх сприятливій комбінації.

Сценарій раціонального розвитку: «До великої мети малими кроками!»

Цілеспрямована та злагоджена політика керівництва міста призведе до поступового припливу як внутрішніх, так і зовнішніх інвестицій.

Існуюча гірничорудна промисловість модернізується, впроваджуються нові наукомісткі високотехнологічні процеси у виробничий цикл.

Зручне економіко-географічне розташування сприятиме будівництву в місті нових сучасних підприємств в нових галузях економіки із запровадженням новітніх інноваційних технологій. Наявність відносно дешевих щебню, піску і гравію з відвальних порід залізородних кар'єрів використовуються для виробництва продукції з більш високою доданою вартістю в будівельній галузі (лицювальна плитка, сухі суміші для наливних підлог, керамічні труби).

Сформований кластер трикотажного бізнесу втратив російський ринок, відновлює та нарощує обсяги збуту в країні ЄС.

Розвиток туристичної та рекреаційної сфери призведе до притоку у місто інвестицій та розвитку малого та середнього бізнесу, зокрема жіночого підприємництва.

Відповідно місто починає омолоджуватися за рахунок припливу молодих кадрів.

За рахунок поступового збільшення бюджетних надходжень та розвитку місцевих підприємств буде покращуватися комунальна сфера, міське середовище і якість життя.

У місті збільшується рівень безпеки, воно стає більш комфортним для життя.

Описаний сценарій став базою для формулювання стратегічного бачення та місії міста на стратегічну перспективу, які було сформульовано на тому ж засіданні робочої групи:

СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ

Горішні Плавні – молоде, зелене та яскраве місто на березі Дніпра, яке постійно розвивається та приваблює інвестиції.

- Центр гірничорудної промисловості, найчистіше промислове місто України з високими показниками енергоефективності та енергозбереження.
- Столиця трикотажної моди Європи під власними брендами, в якому розвивається конкурентоспроможний високодохідний малий та середній бізнес.
- Місто промислового, спортивного, мистецького та історико-пізнавального туризму.
- Сучасне місто з активною громадою, здатною співпрацювати з місцевою владою, сприятливе для життя та максимально комфортне для мешканців і гостей.

МІСІЯ МІСТА

Горішні Плавні – молоде перспективне соціально відповідальне та найзеленіше місто Полтавської області на березі Дніпра. Найбільший гірничо-рудний центр України з виробництва високоякісного преміум-окатишу та трикотажна столиця України. Комфортне та відкрите місто з активною, згуртованою громадою, небайдужою владою та високою мотивацією до лідерства

Результати факторіального SWOT-аналізу

На засіданні Робочої групи, яке відбулося 8 вересня 2016 року учасники провели SWOT-аналіз. Інформація та знання, отримані та впорядковані в процесі проведеної інвентаризації чинників, стали важливим ресурсом для подальшого аналізу економічного та соціального стану громади.

Проведений зовнішній аналіз – оцінка основних загроз і можливостей визначили зовнішнє середовище, а внутрішній аналіз – аналіз сильних і слабких сторін громади забезпечили визначення основних проблем розвитку міста.

Визначення сильних та слабких сторін відбувалося за наступними сферами: Природно-ресурсний потенціал»; Економічний потенціал; Інфраструктурний розвиток; Науково-технічний потенціал; Стан довкілля; Трудовий потенціал; Туристичний потенціал; Просторово-економічний потенціал.

Аналіз можливостей та загроз відбувалося за наступними сферами: Зовнішньоекономічна та зовнішньополітична ситуація; Макроекономічна ситуація; Геоекономічне та геополітичне положення; Демографічна та соціальна ситуація.

При проведенні аналізу враховувалися також гендерні аспекти.

Структура матриці SWOT (внутрішні чинники)
Природно-ресурсний потенціал
Сильні сторони
<ul style="list-style-type: none"> - місто розташоване на лівому березі р. Дніпро в межах Лівобережно-Дніпровської лісостепової провінції, південно-лісостепової підобласті Дніпровської терасової низовини; - Кременчуцький залізорудний район, який посідає друге місце в Україні за запасами залізорудної сировини, розвідано 10 родовищ залізної руди; - великі запаси гранітів, мігматитів, гнейсів, кварцитів, мармурів, кристалічних сланців, прояви руд кольорових металів, напівкоштовного каміння, діабазів, пісків, суглинків, мінеральних фарб, глин, мінеральних вод; - місто оточене сосновими лісами; - місто займає одне з провідних місць за кількістю зелених насаджень у розрахунку на одного мешканця
Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> - місто стоїть на піску, який у вітряну погоду перетворюється у пил; - ріст вироблених територій, просідання поверхні; - вилучення земель під відвали; - порушення гідрологічного режиму ґрунтових і підземних вод, їх надмірна мінералізація; - наявність штучних техногенних відкладів
Економічний потенціал
Сильні сторони
<ul style="list-style-type: none"> - розташування міста майже в центрі України; - загальне збільшення населення міста за рахунок позитивного сальдо міграції; - чисельність населення міста у працездатному віці переважає над категорією молодшого за працездатний та старшого за працездатний вік; - розвинута добувна промисловість, наявність потужного з конкурентоздатною продукцією, промислового підприємства, що створює підстави стабільного джерела наповнення міського бюджету; - наявність організацій, що сприяють розвитку малого та середнього бізнесу (Фонду підтримки підприємництва та Інформаційно-консультаційного центру для підприємців); - достатньо високий рівень благоустрою центральної частини міста; - розвинутий трикотажний бізнес; - збільшення кількості зареєстрованих безробітних (людський ресурс для розвитку бізнесу); - середньомісячна заробітна плата вища за середній показник по Полтавській області та Україні; - обсяг реалізованої промислової продукції в розрахунку на одного мешканця більше за обласний показник; - зовнішня торгівля товарами має позитивне сальдо; - активна інвестиційна діяльність; - розмір капітальних інвестицій на одного мешканця більше за середній обласний показник; - високий рівень участі іноземного капіталу в економіці міста (перше місце по області); - соціальне партнерство провідних підприємств міста та міської ради; - ефективна робота Центру надання адміністративних послуг;

- наявні вільні земельні ділянки у власності громади міста, призначені для ведення господарської діяльності;
- розвинута інженерна та комунікаційна інфраструктура;
- зростання надходжень до міського бюджету

Слабкі сторони

- недостатні темпи модернізації та технічного переозброєння виробництва;
- монопрофільність міста, низький рівень диверсифікації економіки та вузька спеціалізація;
- втрата трикотажним бізнесом російського ринку, затрудненість виходу на ринок ЄС;
- недосконалість ринку надання послуг для бізнесу;
- слабкі зв'язки освіти, науки та бізнесу;
- слабка експортна орієнтація МСБ;
- відсутній маркетинг території та позиціонування інвестиційної привабливості міста;
- недостатність місць розміщення та об'єктів готельного бізнесу;
- зменшення загальної кількості працюючих підприємців та їх найманих працівників

Інфраструктурний розвиток**Сильні сторони**

- підписано Угоду мерів та розроблено План дій сталого енергетичного розвитку;
- розвинута інженерна та комунікаційна інфраструктура;
- житловий фонд обладнаний засобами обліку споживання енергоресурсів;
- житлово-комунальні послуги надають підприємства різних форм власності;
- у місті функціонують ОСББ та ЖБК;
- у місті здійснюється житлове будівництво;
- в муніципальному секторі впроваджуються енергоефективні заходи;
- очисні споруди міста здійснюють комплекс механічної, фізико-хімічної, біологічної очистки;
- переважну більшість житлових будинків обладнано централізованим водопостачанням і водовідведенням, центральним опаленням, гарячим водопостачанням

Слабкі сторони

- дороги потребують капітального ремонту;
- низький рівень управління енергоефективністю та споживанням енергоресурсів;
- значний фізичний знос комунальної інфраструктури міста;
- низький рівень впровадження енергоефективних технологій в муніципальному секторі;
- неповне оснащення бюджетних установ та житлового фонду міста засобами регулювання споживання енергоресурсів;
- існуюче звалище ТПВ не відповідає санітарно-технічним вимогам та необхідність будівництва нового полігону збору ТПВ;
- високий знос очисних споруд та трубопроводу системи водовідведення;
- високий знос зливової каналізації;
- контейнерні майданчики збору ТПВ потребують реконструкції;
- необхідність проведення інвентаризації зелених насаджень та висадки нових насаджень

Науково-технічний потенціал**Сильні сторони**

- високий професійний та освітній рівень жителів міста;
- наявність висококваліфікованих інженерів, робітників і службовців;
- впровадження новітніх, енергоефективних технологій

Слабкі сторони

- відсутні наукові та дослідні організації;
- не розвинута мережа ВНЗ;
- низький рівень впровадження новітніх технологій в економіку міста;
- низький рівень впровадження нових наукових розробок;
- недостатній рівень впровадження ІТ технологій;
- слабкий рівень освоєння нових видів продукції

Стан довкілля**Сильні сторони**

- поверхневі води представлені: річками Дніпро, Псьол, озеро Онуфріївське в заказнику «Лісові озера», паркове озеро;
- розгалужена система зелених насаджень

Слабкі сторони

- викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря здійснюють 18 промислових підприємств;
- незадовільний стан каналізаційної системи та обладнання через високий фізичний знос;
- значні обсяги стоків мають промислове походження, що негативно впливає на можливості очисних споруд;

- потенційними джерелами забруднення є каналізаційні колектори та незадовільний технічний стан трубопроводів, які потребують ремонту;
- скиди неочищених дощових вод з території міста в поверхневі води;
- полігон ТПВ необлаштований, немає захисту від забруднення підземних вод;
- великі обсяги промислових і побутових відходів

Трудовий потенціал

Сильні сторони

- високий професійний та освітній рівень жителів міста;
- розвинута мережа дошкільних, шкільних та позашкільних закладів;
- розвинута мережа закладів охорони здоров'я;
- знизився рівень загальної смертності серед дорослого населення;
- розвинута мережа культурних та спортивних закладів;
- працює розгалужена інфраструктура соціального захисту населення;
- до вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації вступило 73% учнів від загальної кількості випускників.

Слабкі сторони

- дефіцит медичних та освітніх кадрів;
- зареєстроване зростання захворюваності злоякісними новоутвореннями;
- низький рівень активності громадян;
- недостатність комунікацій та співпраці влади, громади та бізнесу;
- зменшення загальної кількості працюючих підприємців та їх найманих працівників;
- робочі місця наявні переважно в секторах, в яких домінують чоловіки, необхідна перекваліфікація для жінок

Туристичний потенціал

Сильні сторони

- діловий туризм, широке коло поїздок, зустрічей, конференцій, форумів;
- діючі туристичні тури: відвідування історико-культурних пам'яток, тематичних експозицій;
- проведення екскурсій, фестивалів і ярмарків;
- спортивний туризм: стадіони, басейни, фітнес-клуби, тенісні корти, спортивні майданчики;
- дитячий спортивно-оздоровчий туризм: табір «Горизонт»;
- можливості розвитку промислового туризму;
- наявна мережа готелів та баз відпочинку;
- наявна мережа закладів ресторанного господарства міста

Слабкі сторони

- недостатній рівень якості послуг розміщення, харчування, розваг і розвиненої транспортної системи для туристів;
- недостатня кількість визначних пам'яток та історичних об'єктів;
- відсутність інформаційних і комунікаційних систем інформування туристського ринку про місто

Просторово-економічний потенціал

Сильні сторони

- затверджений Генеральний план міста (2005 р.);
- виконано роботи щодо внесення змін до Генерального плану міста Горішні Плавні основне креслення (1 етап);
- 23 грудня 2010 року були встановлені нові межі міста;
- наявні вільні земельні ділянки для розвитку бізнесу

Слабкі сторони

- не проведена інвентаризація землі;
- не оновлено містобудівну документацію;
- відсутність архітектурного «обличчя» міста

Структура матриці SWOT (зовнішні чинники)

Зовнішньоекономічна та зовнішньополітична ситуація

Можливості

- визначення зрозумілого зовнішньополітичного державного курсу;
- припинення АТО;
- інтеграція в ЄС;
- поліпшення іміджу України;
- проведення реформ та децентралізація влади;
- адаптація та інтеграція системи освіти у європейське та світове співтовариство

Загрози

- поглиблення міжнародної політичної кризи;

<ul style="list-style-type: none"> - негативні зміни у національному законодавстві; - подальше підвищення цін на енергоносії; - відсутність необхідних реформ в сфері регіонального розвитку; - загострення чи продовження воєнного конфлікту на сході країни; - корупція у владі; - недобросовісна конкуренція, рейдерські атаки та слабкий захист права власності
Макроекономічна ситуація
Можливості
<ul style="list-style-type: none"> - набуття чинності угоди про ЗВТ з ЄС; - розвиток альтернативної енергетики; - нарощування міжнародної технічної допомоги та доступність зовнішніх фінансових ресурсів; - відкритість економіки та ринків; - стабільний національний бізнес-клімат; - зростання продуктивності підприємств; - надходження інвестицій у зв'язку з поліпшенням іміджу України; - зменшення кредитної ставки, стабілізація національної валюти; - доступ до ринку інших країн без перешкод; - надходження зовнішніх інвестицій та нових технологій; - державна підтримка комунальної інфраструктури
Загрози
<ul style="list-style-type: none"> - надвисокі та складні в адмініструванні податки; - висока іноземна конкуренція; - обвал купівельної спроможності через шокową девальвацію; - підвищення кредитних ставок; - нестабільність національної валюти та інфляція; - нестабільність політичної ситуації та зростання недовіри до державної влади; - збільшення витрат на природоохоронні заходи та заходи з забезпечення техногенної безпеки; - нові обмеження та регуляторні документи; - монополізація ринків; - централізація бюджетних ресурсів; - зниження конкурентоспроможності товарів через зростання імпорту з ЄС
Геоелекономічне та геополітичне положення
Можливості
<ul style="list-style-type: none"> - укрупнення адміністративно-територіальних одиниць; - впровадження електронного врядування; - удосконалення телекомунікацій; - створення сприятливого національного інвестиційного клімату; - державне стимулювання впровадження високотехнологічних та енергоефективних виробництв; - розвиток сучасних систем передачі інформації; - стабілізація законодавчої бази, впровадження європейських стандартів в політичну, судову, адміністративну, соціально-економічну систему України; - боротьба з бюрократією, створення прозорого, антикорупційного середовища; - упорядкування податкового законодавства; - сприятливе митне законодавство; - упорядкування земельного законодавства
Загрози
<ul style="list-style-type: none"> - відсутність законодавчих можливостей для виділення земельних ділянок; - відсутність адміністративно-територіальної реформи; - неврегульованість питання землекористування між містами та районами; - слабкий рівень впровадження новітніх технологій в економіку України; - низький рівень надходження іноземних інвестицій та інновацій в економіку України; - техногенні катастрофи; - забруднення територій стихійними сміттєзвалищами
Демографічна та соціальна ситуація
Можливості
<ul style="list-style-type: none"> - підняття якості товарів та послуг до європейських стандартів; - підвищення рівня життя в країні, прожиткового рівня та мінімальної заробітної плати; - підвищення рівня медичного обслуговування; - збільшення кількості людських ресурсів за умови зростання внутрішньої міграції з найближчих регіонів; - покращення якості освіти
Загрози

- старіння населення;
- зростання рівня наркоманії та алкоголізму серед молоді;
- зростання рівня захворюваності населення;
- зростання кількості правопорушень;
- штучне розпалювання міжнаціональних конфліктів

Висновки за результатами SWOT-аналізу

SWOT-аналіз показав, що місто монопрофільне й наповнення міського бюджету залежить від податкових надходжень від підприємств групи FERREXPO. Особливістю міста є функціонування гірничодобувної промисловості. Видобуток здійснюється відкритим способом, що передбачає накопичення відходів, захаращення земельних ділянок.

В сфері малого та середнього бізнесу існує недостатність інвестиційних ресурсів для модернізації та технологічного оновлення виробництва, обумовлена певними ризиками для іноземних інвесторів; структурна недосконалість виробництва, відставання процесів оновлення основних фондів; недостатність обігових коштів підприємств та довгострокового кредитування; нерозвиненість фондового ринку; високі ціни на енергоносії, сировину та матеріали, що збільшує ціну реалізації продукції та стримує зростання виробництва.

В соціальній сфері спостерігається недосконалий рівень діяльності та матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я, освіти, спорту та культури. В житловій сфері існує недостатній розвиток індустріальних методів поводження з побутовими й виробничими відходами; невідповідність вартості комунальних платежів якості наданих послуг; відсутність дієвого механізму довгострокового кредитування житлового будівництва.

Незважаючи на це, місто має значний потенціал для розвитку. Розташоване місто майже в центрі України. Загальне збільшення населення міста відбувається за рахунок позитивного сальдо міграції. Чисельність населення міста у працездатному віці переважає над категорією молодшого за працездатний та старшого за працездатний вік. Обсяг реалізованої промислової продукції в розрахунку на одного мешканця більше за середньообласний показник. Зовнішня торгівля товарами має позитивне сальдо. Високий рівень участі іноземного капіталу в економічному розвитку міста (перше місце в області).

Місто має розвинену інфраструктуру. Підписано Угоду мерів і розроблено План дій сталого енергетичного розвитку. В муніципальному секторі активно впроваджуються енергоефективні заходи. Місто активно співпрацює із проектом «Енергоефективність в громадах» (GiZ).

Як місцева громада, що будує сильну спільноту, місто Горішні Плавні має великий ресурс щодо формування ефективних органів місцевого самоврядування, забезпечення участі у розбудові міста всіх зацікавлених сторін і спільне бачення владою й громадою його майбутнього. А це значить, що місто прагне до врядування європейського зразка через формування сильної та активної громади, центром якої є задоволення базових потреб своїх городян задля забезпечення сталого економічного та соціального розвитку міста.

Місто одним з перших в Україні провело гендерний аудит міського простору, запровадило гендерне бюджетування моделі первинного рівня надання медичної допомоги на засадах сімейної медицини, активно працює в напрямку забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків.

Одним з головних показників людського прогресу у світі вважається інтегрований «індекс людського розвитку», визначальними складовими якого серед інших є тривале й здорове життя, можливості для здобуття освіти та доступність умов, що забезпечують гідний життєвий рівень. Реалізуючи принципи соціальної злагоди, місто має намір покращити соціальний простір, підвищити соціальну згуртованість та інтеграцію в нього різних секторів – освіти, безпеки, культури, охорони здоров'я. Місто буде прагнути до подальшого вдосконалення роботи соціальних інститутів, що сприятиме формуванню соціальної довіри та відчуття рівності можливостей для жителів міста та поваги до них як до індивідів.

4. Стратегічні напрями розвитку міста

Бажана «траєкторія» розвитку, що має привести громаду до стратегічного Бачення та Місії, складається з низки стратегічних напрямів розвитку. Стратегічні напрями на бажаній «траєкторії» розвитку вказують на шляхи досягнення саме цього стратегічного Бачення. З визначенням напрямів розвитку було продовжено процес свідомого вибору конкретних способів, системи цілей та результатів розв'язання визначених проблем та реалізації можливостей щодо розвитку міста. Кожен зі стратегічних напрямів конкретизується у стратегічних і оперативних цілях.

Стратегічні напрями розвитку міста було сформульовано на другому засіданні Робочої групи зі стратегічного планування 8 вересня 2017 року, а саме:

А. Місто розвинуеного експортоорієнтованого бізнесу

В. Комфортне, енергоефективне та екобезпечне місто

С. Місто відкритого креативного простору та активної громади

19 жовтня 2016 року відбулось засідання Робочих підгруп за стратегічними напрямками розвитку. На них учасники обговорювали стратегічні та оперативні цілі, які сформували відповідні плани дій щодо впровадження Стратегії.

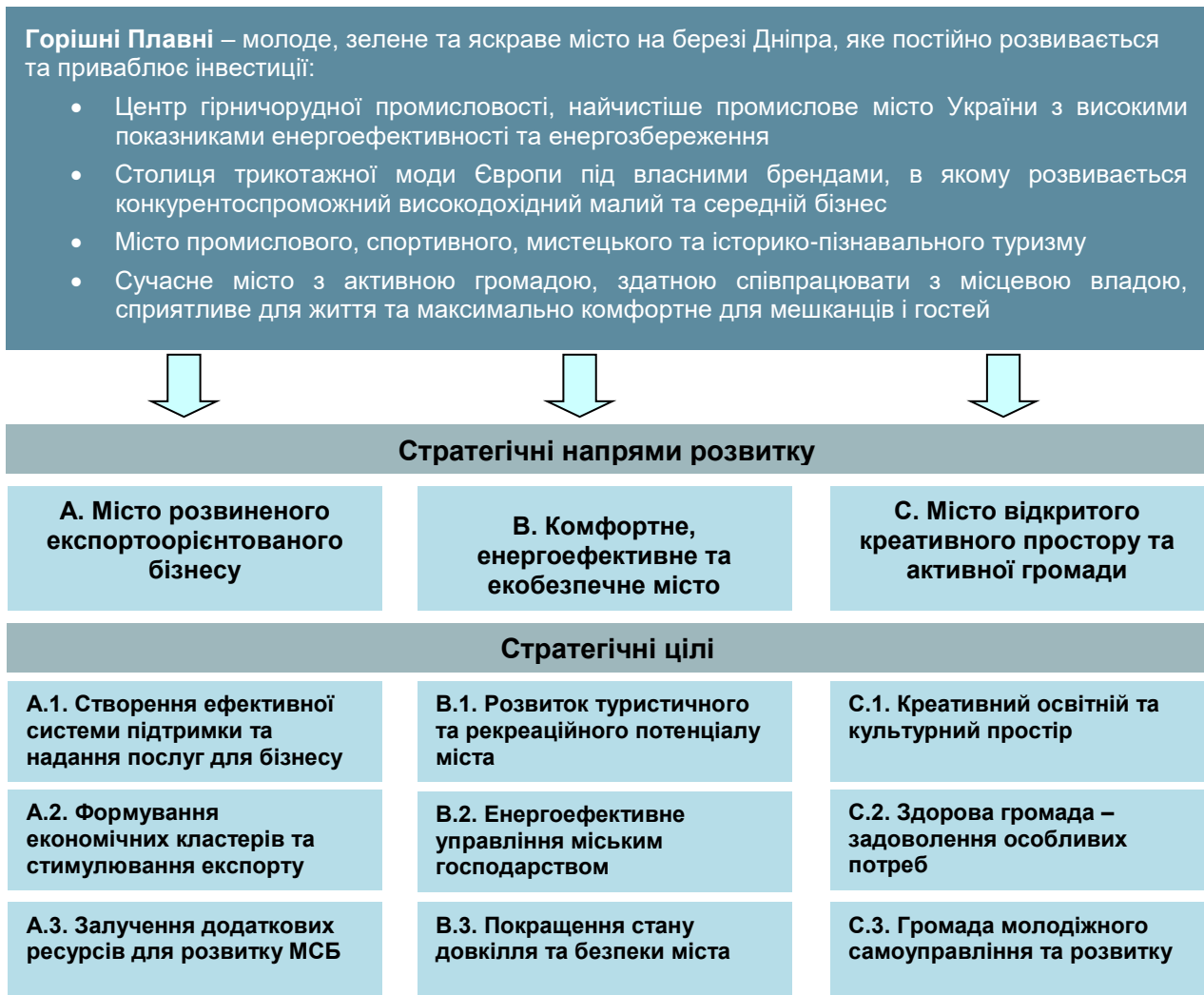


Схема Стратегії розвитку міста Горішні Плавні

4.1. Стратегічний напрям А. Місто розвиненого експортоорієнтованого бізнесу

Специфікою Горішніх Плавнів є низька питома вага МСП в економіці міста та експорті продукції і послуг місцевого бізнесу. Так, питома вага надходжень до міського бюджету від діяльності малого бізнесу (фізичних осіб) у загальній сумі податкових надходжень до міського бюджету (загальний фонд) за I квартал 2017 року складає 8,5%.

Спостерігається стійка тенденція зменшення кількості підприємців, що знаходяться на загальній системі оподаткування та загальної кількості працюючих у малому бізнесі (підприємці та їх наймані працівники).

У місті працює низка МСП, виробників трикотажного одягу, але їх розвиток обмежується слабкою географічною диверсифікацією реалізації продукції, зокрема експорту. Експортна діяльність місцевих компаній тривалий час була зорієнтована на російський ринок, легкість доступу до якого виявилася одним з головних обмежуючих чинників для освоєння інших ринків.

Майже 100% експорту складає продукція з низьким ступенем обробки, що виробляється одним великим підприємством. Позитивним є те, що ця продукція (залізорудні окатки) має диверсифікований ринок збуту, орієнтований на розвинуті економіки.

Запровадження торговельних обмежень з боку РФ, зокрема призупинення з 1 січня 2016 року застосування положень ЗВТ країн СНД стосовно українських товарів (ставки ввізних мит на рівні режиму найбільшого сприяння), а також призупинення транзиту української продукції через свою територію кардинально вплинули на більшість експортерів міста. Багато з них, втративши російський ринок, виявилися не готовими до роботи на ринках країн ЄС, Північної Америки, Близького Сходу та інших регіонів як через внутрішні, так і через зовнішні перешкоди для експорту.

Стратегічні проблеми

- монопрофільний не диверсифікований бізнес міста;
- низький рівень впровадження інноваційних технологій, «зеленого» бізнесу;
- низька підприємницька активність населення;
- низький рівень професійних знань та досвіду підприємців-початківців щодо умов започаткування та ведення підприємницької діяльності;
- недостатня розвиненість інфраструктури підтримки малого та середнього підприємництва;
- обмежені можливості ресурсного та інформаційного забезпечення підприємництва;
- низький рівень розвитку експорту в сегменті малого та середнього бізнесу;
- епізодичний характер взаємозв'язків МСП і влади з питань підприємництва, складність, зарегульованість процедур;
- відсутність систематизованої актуальної інформації для підприємців;
- відсутність системної роботи з проведення семінарів-тренінгів для підприємців, зокрема з питань ЗЕД;
- недостатність фінансових ресурсів у МСП, відсутність доступу та висока вартість кредитних ресурсів;
- обтяжливість, висока вартість процедур сертифікації для МСП;
- нестача інформації щодо потенційних ринків, брак бізнес- партнерів;
- невідповідність фахового рівня персоналу потребам бізнесу, дефіцит кваліфікованих трудових ресурсів;
- негативний імідж підприємництва;
- низька конкурентоспроможність МСП

Для подолання вищезазначених перешкод необхідне вироблення місцевої політики, спрямованої на створенню сприятливого бізнес-середовища. Вироблення та реалізація такої політики можливе лише шляхом об'єднання зусиль влади, бізнес-асоціацій і підприємців.

Для вирішення вищезазначених проблем необхідно:

- створення середовища, яке сприяє нарощуванню підприємницького потенціалу через систему освіти;
- надання своєчасної, достовірної й повної інформації суб'єктам МСП щодо змін у законодавстві, нормативних актів, прийнятих органом місцевого самоврядування;
- врахування інтересів МСП в процесі формування економічної політики, що передбачає три аспекти: інституційні основи, наявність механізмів удосконалення нормативно-правового середовища та оцінки регуляторного впливу на МСП;
- створення майданчиків для ведення діалогу між владою та приватним сектором;
- спрощення нормативних вимог, особливо щодо реєстрації та виходу на ринок нових суб'єктів господарювання;
- сприяння в підвищенні кваліфікації кадрів і розвитку всіх форм інновацій;
- сприяння розвитку жіночого підприємництва;
- сприяння МСП в інтеграції в світові виробничо-збутові ланцюжки;
- співпраця МСП з проектами міжнародної технічної допомоги;
- допомога в сертифікації продукції;
- пошук європейських партнерів, посередників;
- проведення семінарів, тренінгів з актуальних питань підприємницької діяльності;
- залучення підприємців до виставок, ярмарок, бізнес – форумів;
- формування позитивного іміджу малого підприємництва.

Напрямок розвитку А. Місто розвинуеного експортоорієнтованого бізнесу

Стратегічні цілі

А.1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу

А.2. Формування економічних кластерів та стимулювання експорту

А.3. Залучення додаткових ресурсів для розвитку МСБ

Оперативні цілі

А.1.1. Створення інституцій підтримки бізнесу

А.2.1. Сприяння створенню та функціонуванню виробничих кластерів

А.3.1. Забезпечення доступу МСП до фінансових ресурсів

А.1.2. Надання стимулів суб'єктам підприємницької діяльності

А.2.2. Стимулювання експорту через об'єднання місцевих виробників

А.3.2. Підготовка сучасної просторово-планувальної документації

А.1.3. Забезпечення МСП кваліфікованими кадрами

А.2.3. Просування продукції місцевих виробників на зовнішні ринки

А.3.3. Підготовка нових інвестиційних продуктів

А.1.4. Формування позитивного іміджу підприємницької справи

Схема стратегічних і оперативних цілей за напрямом розвитку А. Місто розвинуеного експортоорієнтованого бізнесу

Стратегічна ціль А.1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу

Підтримку розвитку малого та середнього бізнесу здійснює орган місцевого самоврядування, спеціальний структурний підрозділ виконавчих органів міської ради у партнерстві з інституціями місцевого економічного розвитку.

Перспективним напрямком підтримки підприємництва з боку інституцій місцевого розвитку є створення бізнес-центрів. Для підвищення рівня знань та зацікавленості підприємців бізнес-центри надають інформаційні, консультаційні, освітні та інші послуги. Для надання якісної інформації підприємцям необхідно постійно оновлювати базу даних про вільні виробничі потужності, об'єкти торгівлі, ресторанного господарства, побутового обслуговування, водні ресурси та земельні ділянки, які можуть бути продані або передані в оренду суб'єктам господарювання для здійснення підприємницької діяльності.

Органу місцевого самоврядування необхідно розробити та впровадити пільгові умови стимулювання підприємницької діяльності через часткове відшкодування відсоткових ставок за кредитами, надання приміщень на пільгових умовах.

Розвиток малого та середнього підприємництва в значній мірі стримується нестачею підготовлених фахівців. Необхідно забезпечити розвиток системи навчальних послуг, підготовки і перепідготовки кадрів для підприємництва при міському центрі зайнятості. Для залучення безробітних, молоді, жінок та внутрішньо переміщених осіб до підприємницької діяльності надаватимуться професійні та інформаційні послуги. Для бажаючих відкрити власну справу продовжать роботу короткотермінові курси за програмою підприємець-початківець. Підтримка малого бізнесу передбачає надання дотацій підприємцям-роботодавцям на створення нових робочих місць для працевлаштування безробітних громадян, в першу чергу соціально незахищених категорій населення, внутрішньо переміщених осіб, жінок та молоді.

З метою формування позитивного відношення до підприємницької діяльності, зміцнення соціального статусу підприємництва, сприяння створенню нових і ефективному розвитку діючих суб'єктів малого та середнього підприємництва планується проведення різних заходів для забезпечення оперативної взаємодії підприємницьких структур з органами влади, сприяння в організації громадських об'єднань малого та середнього бізнесу, сприяння розвитку молодіжного та жіночого підприємництва: залучення суб'єктів підприємництва до участі у бізнес форумах, круглих столах; залучення суб'єктів підприємництва до участі в ярмаркових та виставкових заходах; оперативна інформація в ЗМІ про діяльність органів з підтримки підприємництва, про досвід розвитку малих та середніх підприємств, про благодійні акції підприємців, проведення різних конкурсів серед підприємців. Все це забезпечить формування сприятливих соціальних умов і громадської думки та сприятиме активному залученню населення до підприємницької діяльності.

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проєктів
А.1.1. Створення інституцій підтримки бізнесу	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створення бізнес-центру, зокрема для підтримки створення екологічно дружнього бізнесу 2. Організація надання консультаційних, інформаційних, освітніх послуг для підприємців 3. Створення та актуалізація баз даних ресурсів для ведення бізнесу 4. Проведення конкурсів для підприємців 5. Встановлення партнерств із Фондом підтримки підприємництва, Центром зайнятості, ТПП
А.1.2. Надання стимулів суб'єктам підприємницької діяльності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Стимулювання підприємницької діяльності через часткове відшкодування відсоткових ставок за кредитами 2. Надання приміщень на пільгових умовах
А.1.3. Забезпечення МСП кваліфікованими кадрами	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проведення зустрічей, круглих столів, семінарів із МСП, молоддю, представниками навчальних закладів, служби зайнятості 2. Підготовка рекомендацій та внесення змін до програм підготовки та перепідготовки фахівців, а також оприлюднення вакансій 3. Підвищення рівня знань підприємців з психології підприємництва, бізнес-планування, маркетингу, фандрайзингу, ЗЕД, управління

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проєктів
	інноваціями, енергоефективністю та конкурентоспроможністю, володіння іноземними мовами, спеціалізовані курси для жінок-підприємців 4. Стажування фахівців в закордонних компаніях, що реалізується за допомогою міжнародних проєктів 5. Проведення тренінгів для представників МСБ з питань «зеленого» бізнесу, енергоменеджменту, альтернативної енергетики та збалансованих моделей виробництва й споживання
А 1.4. Формування позитивного іміджу підприємницької справи	1. Вивчення та поширення «Історій успіху» ведення підприємницької діяльності 2. Популяризація джерел інформації щодо започаткування та ведення підприємницької діяльності 3. Проведення кола зустрічей «Досвідчений підприємець – майбутньому підприємцю» 4. Впровадження менторських програм

Стратегічна ціль А.2. Формування економічних кластерів та стимулювання експорту

Для подолання перешкод у освоєнні місцевими компаніями нових конкурентних ринків нагальною необхідністю є вироблення вираженої місцевої експортної політики.

Експортна політика має бути сформована з урахування сучасних світових тенденцій щодо інтернаціоналізації бізнесу, поширення електронної комерції, доступності фінансування, інклюзивного розвитку, зокрема завдяки вирівнюванню торговельних умов для МСП. З метою створення середовища, сприятливого для здійснення експортної діяльності, слід налагодити ефективний діалог влади і бізнесу щодо розвитку експорту.

Для захисту інтересів експортерів з числа МСП необхідно створити об'єднання експортерів МСП на міському рівні з подальшою асоціацією на всеукраїнському рівні. Позитивним прикладом останнього є утворення у місті Спільки експортерів малих і середніх підприємств. Так, Спілька експортерів малих і середніх підприємств має здійснювати їх правовий захист, аудиторське консультування, проводити семінари, конференції; сприяти розвитку зовнішньоекономічних зв'язків підприємців.

Конструктивний діалог має забезпечити створення та регулярні контакти об'єднання експортерів, міжвідомчої комісії з числа представників державних органів, у тому числі митних, податкових, органів санітарно-епідеміологічного, ветеринарно-санітарного, фітосанітарного, екологічного, радіологічного контролю, міської ради, а також недержавних інституцій підтримки МСП.

Важливою є залежність між якістю продукції, продуктивністю та участю у міжнародній торгівлі. Очевидно, що суб'єкти МСП через відсутність ефекту економії на масштабі мають обмежені ресурси для підвищення продуктивності, впровадження інновацій, залучення висококваліфікованого персоналу, а отже, й виходу на зовнішній ринок. Одним з дієвих варіантів подолання такого замкненого кола є кластеризація, об'єднання суб'єктів МСП на різних засадах, що дозволяє як отримати безпосередній економічний ефект, так і чинити політичний вплив щодо бізнес-регуляції владних структур.

Для якомога швидшого включення місцевих МСП в міжнародну торгівлю доцільно на засадах співфінансування здійснити сертифікацію продукції та впроваджувати системи управління якістю окремих компаній, обраних за конкурсом. У зв'язку з тим, що найбільшим торговельним партнером є ЄС, а також зважаючи на високу купівельну спроможність населення країн ЄС, варто підтвердити відповідність якості продукції стандартам ЄС.

Для спрощення виходу компаній на міжнародний ринок доцільно провести дослідження закордонного цільового ринку, а також розробити стратегії виходу на зовнішній ринок. Для підвищення рівня обізнаності щодо цільових ринків і партнерів на довідковому веб-порталі міста має бути розміщена інформація про інструменти для самостійного використання (посилання на торговельну статистику Trade Map, Export Helpdesk, Eurostat, бази B2B (EEN, EFTA тощо), так і контакти компаній, що надають відповідні послуги.

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проєктів
A.2.1. Сприяння створенню та функціонуванню виробничих кластерів	1. Складання Профілів виробничих кластерів 2. Розробка Концепції розвитку кластеру: цілі та напрямки, оцінка фінансових потреб, аналіз ринку 3. Проведення дослідження цільового галузевого світового ринку
A.2.2. Стимулювання експорту через об'єднання місцевих виробників	1. Формування інформаційних матеріалів для експортерів: бази даних, аналітики пріоритетних ринків та індустрій 2. Освіта для експортерів: тренінги, семінари, вебінари 3. Співпраця з Офісом з просування експорту при Міністерстві економічного розвитку та торгівлі України 4. Створення міжвідомчої комісії з питань розвитку експорту при міській раді 5. «Бізнес-земляцтво» та встановлення побратимських відносин
A.2.3. Просування продукції місцевих виробників на зовнішні ринки	1. Аналіз цільових ринків та маркетингові дослідження 2. Ярмаркова міжнародна діяльність експортерів 3. Європейська сертифікація 4. Отримання української сертифікації трикотажної продукції 5. Розробка нової торгової марки для трикотажної продукції 6. Укладення дистриб'юторських договорів з європейськими представниками

Стратегічна ціль А 3. Залучення додаткових ресурсів для розвитку МСБ

Заходи щодо реалізації фінансово-кредитної та інвестиційної підтримки підприємництва спрямовані на об'єднання фінансових можливостей всіх джерел підтримки бізнесу, створення оптимальних механізмів ефективного використання фінансових та інвестиційних ресурсів, створення можливостей для накопичення та інвестування власних коштів.

Заходи фінансової підтримки малого та середнього підприємництва передбачають забезпечення рівного доступу до фінансових ресурсів, направляються на забезпечення пріоритетних соціально значущих напрямів діяльності бізнесу.

Фінансова підтримка за рахунок бюджетних коштів в різноманітних її формах, в якості важелів стимулювання розвитку й підвищення ефективності підприємницької діяльності, надається виключно на конкурсній основі.

Необхідно передбачити фінансово-кредитну підтримку малих та середніх підприємств, підприємців-фізичних осіб за рахунок:

- надання методично-консультаційної допомоги у розробленні бізнес-проєктів;
- створення бази даних суб'єктів підприємницької діяльності у вигляді інформаційного каталогу для залучення інвесторів;
- проведення конкурсу бізнес-планів серед молоді міста.

Підтримка підприємництва здійснюється також шляхом проведення заходів із формування ефективної просторової політики розвитку міста. З цією метою необхідно оновити містобудівну документацію, а саме Генеральний план забудови, провести зонніг, а також розробити детальні плани території. Створення просторових умов для покращення якості міського середовища, розвитку транспортної мережі, формування комфортного середовища сприятиме розвитку підприємництва.

Перспективним напрямком підтримки суб'єктів підприємницької діяльності є створення індустріальних і промислових парків / зон на базі вільних земельних ділянок Greenfield та неліквідних основних фондів підприємств-банкрутів Brownfield. Для підвищення зацікавленості суб'єктів підприємницької діяльності заплановано постійно оновлювати базу даних про вільні виробничі потужності, об'єкти торгівлі, ресторанного господарства, побутового обслуговування, водні ресурси та земельні ділянки, які можуть бути продані або передані в оренду суб'єктам господарювання для здійснення підприємницької діяльності.

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проєктів
A.3.1. Забезпечення доступу МСП до фінансових ресурсів	1. Допомога МСП в отриманні коштів міжнародної фінансової допомоги через написання та реалізацію проєктної діяльності 2. Проведення конкурсу з надання грантів експортним бізнес-планам

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проєктів
	3. Проведення конкурсу з відшкодування вартості банківського кредитування експортних бізнес-планів 4. Поширення позитивного досвіду та успішних історій отримання МСП кредитних та грантових ресурсів
А.3.2. Підготовка сучасної просторово-планувальної документації	1. Внесення змін до Генерального плану міста з включенням інформації про стан довкілля: території зі складними інженерними умовами; ділянки та санітарно-захисні зони виробничих і комунально-складських підприємств; території, що використовуються під звалища; прибережні захисні смуги річок та інших водойм; території природно-заповідного фонду та інші відомості, що становлять екологічну інформацію 2. Розроблення Плану зонування території міста 3. Розроблення детальних планів території 4. Створення містобудівного кадастру для забезпечення прозорого всебічного вивчення інвестиційної привабливості території міста 5. Забезпечення доступності інформації, яка міститься в генеральних планах, для громадськості
А.3.3. Підготовка нових інвестиційних продуктів	1. Створення системи супроводження інвестиційної діяльності 2. Створення переліку та характеристики земельних ділянок «Greenfield» 3. Підготовка інвестиційних проєктів та бази даних

План дій з досягнення цілей за стратегічним напрямом розвитку А. Місто розвинуеного експортоорієнтованого бізнесу

Оперативна ціль	Координатор, відповідальний, партнери	Джерела фінансування	Очікувані результати
Стратегічна ціль А 1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу			
А.1.1. Створення інституцій підтримки бізнесу	Фонд підтримки підприємництва, Департамент економічного розвитку та ресурсів виконавчого комітету міської ради, відділ освіти міської ради, СПД	Кошти МТД, власні кошти Фонду підтримки підприємництва, СПД	Створено бізнес-центр, зокрема з підтримки розвитку екологічно дружнього бізнесу Розроблено навчальні програми Проведені семінари – тренінги Підготовлені методичні посібники
А.1.2. Надання стимулів суб'єктам підприємницької діяльності	Департамент економічного розвитку та ресурсів виконавчого комітету міської ради, Фонд підтримки підприємництва, СПД	Кошти МТД, кошти Фонду підтримки підприємництва, СПД	Проведено конкурс на кращий бізнес-проєкт Надано переможцям право на часткове відшкодування відсотків за кредитом Створення бази бізнес-ідей для підприємництва
А.1.3. Забезпечення МСП кваліфікованими кадрами	Департамент економічного розвитку та ресурсів виконавчого комітету міської ради, Міський центр зайнятості, об'єднання експортерів, СПД	Бюджет міського центру зайнятості, міжнародні донорські кошти, СПД	Підготовлено рекомендації та внесено зміни до програм підготовки та перепідготовки фахівців Проведено тренінги з психології підприємництва, бізнес-планування, маркетингу, фандрайзингу, ЗЕД Проведено семінари для підприємців щодо володіння іноземними мовами Проведено спеціалізовані курси для жінок-підприємців Стажування фахівців в закордонних компаніях Проведено тренінги для

Оперативна ціль	Координатор, відповідальний, партнери	Джерела фінансування	Очікувані результати
			представників МСБ з питань «зеленого» бізнесу, енергоменеджменту, альтернативної енергетики та збалансованих моделей виробництва й споживання
А.1.4. Формування позитивного іміджу підприємницької справи	Департамент економічного розвитку та ресурсів виконавчого комітету міської ради, Бізнес-центр ФПП, об'єднання експортерів, СПД	Міський бюджет, кошти МТД, СПД	Збільшено кількість підприємців-початківців Проведено круглі столи та обговорення можливих шляхів вирішення проблем МСП Поширено успішні історії підприємницької діяльності
Стратегічна ціль А 2. Формування економічних кластерів та стимулювання експорту			
А.2.1. Сприяння створенню та функціонуванню виробничих кластерів	Ініціативна група кластеру, Міська рада, СПД	Кошти МТД, СПД	Розроблено Профілі кластерів Розроблено Концепцію розвитку кластерів Розроблено сайт Проведено дослідження галузевого світового ринку
А.2.2. Стимулювання експорту через об'єднання місцевих виробників	Спілка експортерів малих і середніх підприємств, Міська рада, СПД, Полтавська ТПП, Офіс експорту Міністерства економічного розвитку та торгівлі України	Міський бюджет, кошти МТД, СПД	Підприємництво об'єднане та скоординоване Збільшено кількість МСП, що експортують продукцію та послуги; МСП успішно конкурують на внутрішньому та зовнішніх ринках
А.2.3. Просування продукції місцевих виробників на зовнішні ринки	Департамент економічного розвитку та ресурсів виконавчого комітету міської ради, Спілка експортерів малих і середніх підприємств, СПД, Офіс експорту Міністерства економічного розвитку та торгівлі України	Міський бюджет, кошти МТД, СПД	Створено міжвідомчу комісію Проведено моніторинг нагальних проблем МСП Укладені угоди побратимських відносин Розроблені каталоги товарів і послуг місцевого бізнесу Розроблені презентації продукції для участі у міжнародних виставках Укладені договори про співпрацю з галузевими об'єднаннями за кордоном Проведено сертифікацію трикотажної продукції Укладено дистриб'юторські договори з європейським представником Розроблено торгову марку для трикотажної продукції
Стратегічна ціль А 3. Залучення додаткових ресурсів для розвитку МСБ			
А.3.1. Забезпечення доступу МСП до фінансових ресурсів	Департамент економічного розвитку та ресурсів виконавчого комітету міської ради, Міська рада, Спілка експортерів малих і	Міський бюджет, кошти МТД, СПД	Розроблені проекти на участь в конкурсах МТД Розроблені експортні бізнес-плани МСП Збільшено обсяг відшкодування вартості банківського кредитування експортних

Оперативна ціль	Координатор, відповідальний, партнери	Джерела фінансування	Очікувані результати
	середніх підприємств, СПД		бізнес-планів Розповсюджено інформаційні матеріали щодо позитивного досвіду використання кредитних та грантових ресурсів
А.3.2. Підготовка сучасної просторово-планувальної документації	Управління архітектури та містобудування міської ради, Міська рада, потенційні інвестори	Міський бюджет, інші джерела, не заборонені законом	Внесені зміни до Генерального плану міста Розроблено План зонування території міста Розроблені детальні плани території Створено містобудівний кадастр Оприлюднено містобудівну документацію
А.3.3. Підготовка нових інвестиційних продуктів	Управління архітектури і містобудування міської ради, Департамент економічного розвитку та ресурсів виконавчого комітету міської ради, Управління по інвестиціях та будівництву міської ради, земельпорядні організації	Міський бюджет, інші джерела, не заборонені законом	Складений Перелік та характеристика земельних ділянок для реалізації проектів «Грінфілд» Здійснено будівництво інфраструктурних об'єктів Підготовлено інвестиційні пропозиції / проекти нових промислових зон типу «Грінфілд», «Браунфілд» Залучені інвестори та інвестиції

4.2. Стратегічний напрям В. Комфортне, енергоефективне та екобезпечне місто

Забезпечення мешканців комфортними для проживання умовами в місті передбачає здійснення комплексу заходів щодо ефективного використання ресурсів громади, реформування житлово-комунального господарства, вдосконалення систем інженерних мереж за рахунок технічного переоснащення та запровадження нових технологій, оптимізації витрат енергетичних і матеріальних ресурсів, забезпечення якісного стану логістичної інфраструктури, підвищення рівня загальної безпеки усієї території міста. Щоб зробити місто безпечнішим необхідно перенести життя вулиць на монітори і сьогодні активно встановлюються відеокамери у громадських місцях та на вулицях міста.

На стан комфортності та безпечності міста істотно впливає екологічний стан його території.

Комфортність міста буде підвищено за рахунок стимулювання процесу розвитку сфери туризму, створення сучасної туристичної інфраструктури, збільшення туристичних потоків та надходжень до міського бюджету, формування сприятливого туристичного іміджу міста та конкурентоспроможного туристичного продукту, а також збереження історико-культурного та природно-заповідного надбання території і впровадження нових механізмів розвитку галузі.

Стратегічні проблеми

- низький рівень управління енергоефективністю та споживанням енергоресурсів;
- значний фізичний знос комунальної інфраструктури міста;
- низький рівень впровадження енергоефективних технологій в муніципальному секторі;
- полігон ТПВ не відповідає санітарно-технічним вимогам та потребує розширення (будівництва нового полігону);
- необхідність проведення інвентаризації стану зелених насаджень та розширення їхньої площі;
- недостатній рівень якості послуг для туристів з розміщення, харчування, відпочинку і розваг, транспортного забезпечення;
- недостатня кількість визначних пам'яток та історичних об'єктів;
- відсутність систем інформування суб'єктів туристичного ринку про місто;
- відсутність безпечного і комфортного об'єкту відпочинку на воді та прилеглої до нього території;
- викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря промисловими підприємствами міста;
- незадовільний стан каналізаційної системи (колектори, трубопроводи, обладнання), що є потенційним джерелом забруднення;
- значні обсяги стоків промислового походження, що негативно впливає на роботу очисних споруд.

Для подолання вищезазначених перешкод необхідно:

- здійснення заходів з благоустрою території міста;
- організація безпечних і комфортних зон відпочинку мешканців міста з врахуванням потреб різних категорій населення (в томі числі матерів та батьків з маленькими дітьми, людей похилого віку та осіб з обмеженими фізичними можливостями);
- розширення ландшафтного різноманіття, естетичне утримання парків, скверів, алей;
- розвиток подієвого туризму;
- проведення розчистки берегової лінії, підтримання сприятливого гідро-екологічного режиму річки Дніпро та озер на території міста;
- розвиток культурних та історичних традицій, створення музею під відкритим небом;
- розвиток велосипедної інфраструктури;

- оцінка рівня споживання енергоресурсів муніципальними будівлями міста та розробка економічно обґрунтованих заходів підвищення енергоефективності;
- впровадження енергоефективних заходів в міське господарство;
- покращення управління житловим фондом, створення нових та підтримки існуючих ОСББ;
- створення платформи для поширення інформаційних матеріалів для потенційних інвесторів та залучення коштів енергосервісних компаній;
- проведення санації існуючого полігону ТПВ, влаштування сортувальної лінії, зони складування відходів з відповідною інфраструктурою;
- екологічно безпечне збирання та транспортування ТПВ на території міста;
- підвищення якості очищення стічних вод від механічних домішок.

Напрямок розвитку В. Комфортне, енергоефективне та екобезпечне місто

Стратегічні цілі

В.1. Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу міста

В.2. Енергоефективне управління міським господарством

В.3. Покращення стану довкілля та безпеки міста

Оперативні цілі

В.1.1. Облаштування міської інфраструктури відпочинку біля водойм

В.2.1. Ефективна система муніципального енергоменеджменту та енергомоніторингу

В.3.1. Створення комплексної системи поводження з ТПВ

В.1.2. Формування інфраструктури розміщення

В.2.2. Енергоефективне управління будівлями та створення діалогової платформи для населення

В.3.2. Реконструкція окремих об'єктів очисних споруд міста

В.1.3. Створення нових та просування існуючих туристичних продуктів

В.2.3. Енергоаудит будівель

В.3.3. Відновлення гідрологічного режиму та берегоукріплення Дніпродзержинського водосховища і водойм міста

В.1.4. Створення велоінфраструктури в місті

В.2.4. Енергоефективна модернізація мережі вуличного освітлення

В.3.4. Озеленення міста

В.2.5. Термомодернізація будівель та запровадження альтернативних джерел енергії

В.2.6. Реконструкція котельних із використанням енергозберігаючих технологій

Схема стратегічних і оперативних цілей за напрямом розвитку В. Комфортне, енергоефективне та екобезпечне місто

Стратегічна ціль В 1. Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу міста

Стимулювання процесу розвитку сфери туризму, збільшення туристичних потоків та надходжень до міського бюджету можливе за рахунок створення сучасної туристичної інфраструктури, формування сприятливого туристичного іміджу міста та конкурентоспроможного туристичного продукту, а також збереження історико-культурного і природно-заповідного надбання території та впровадження нових механізмів розвитку галузі.

Створення й розвиток економічної системи сучасної сфери туризму є задоволення туристичних потреб, що лежать в основі попиту на туристичні послуги. Задоволення цього попиту здійснюється через систему пропозиції туристичних продуктів на ринку. Окрема туристична послуга (розміщення, харчування, транспортування, екскурсії, побутові послуги, культурно-видовищні заходи, спортивні, рекреаційно-оздоровчі послуги) може задовольнити тільки певну конкретну потребу туриста, а не комплекс його потреб. Тому виникає об'єктивна необхідність об'єднання різних за призначенням туристичних послуг у єдиний комплекс – туристичний продукт.

Важливу роль у туристичному бізнесі відіграє просування туристичного продукту до споживачів, яке охоплює комплекс заходів, спрямованих на створення та підготовку до реалізації туристичного продукту або окремих туристичних послуг. До таких заходів відносяться організація рекламно-ознайомлювальної діяльності, проведення та участь у спеціалізованих виставках, ярмарках, видання каталогів, буклетів тощо.

Формування турів охоплює розробку маршрутів і пакетування товарів і послуг, необхідних для задоволення потреб туристів під час подорожування за певним маршрутом. До основних туристичних послуг відносяться реклама, перевезення, харчування, розміщення, організація відвідувань туристичних об'єктів, забезпечення відпочинку й рекреації (оздоровлення).

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проєктів
В.1.1. Облаштування міської інфраструктури відпочинку біля водойм	<ol style="list-style-type: none"> 1. Організація безпечної і комфортної зони відпочинку по вул. Набережній з врахуванням потреб різних категорій населення 2. Благоустрій території обмеженої вулицями Миру, Добровольського та Набережною 3. Облаштування набережної спортивними та ігровими майданчиками 4. Створення об'єктів спостереження та надання допомоги відпочиваючим на воді
В.1.2. Формування інфраструктури розміщення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Будівництво та реконструкція готелів 2. Підвищення класу комфортності місць розміщення 3. Збільшення кількості місць розміщення
В.1.3. Створення нових та просування існуючих туристичних продуктів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розробка та реалізація проєкту «Музей під відкритим небом» (Археопарк Барбара) 2. Формування нових турів: пішохідних, велосипедних, кінних, водних 3. Організація виставок, культурно-мистецьких заходів, фестивалів 4. Створення рекламної та сувенірної туристичної продукції з використанням туристичної символіки, а також умов для її розповсюдження 5. Популяризація міського туристичного продукту: участь у міжнародних та всеукраїнських виставкових заходах, форумах, конференціях
В.1.4. Створення велоінфраструктури в місті	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створення нових та ремонт існуючих тротуарів і проїздів 2. Організація безпечного руху велосипедистів вулицями міста 3. Встановлення дорожніх знаків та нанесення дорожньої розмітки 4. Облаштування з'їздів з тротуарів на проїжджу частину вулиць 5. Розробка Концепції розвитку у місті велосипедного руху

Стратегічна ціль В 2. Енергоефективне управління міським господарством

Рішенням 16 сесії Горішньоплавнівської міської ради сьомого скликання від 18 жовтня 2016 року затверджено План дій сталого енергетичного розвитку міста Горішні Плавні на період до 2025 року (далі – ПДСЕР). Цей стратегічний документ визначає довгострокове планування політики територіальної громади, спрямованої на боротьбу з глобальними змінами клімату,

через скорочення викидів парникових газів. ПДСЕР є інструментом для забезпечення якісної та ефективною реалізації політики міста в сфері енергоефективності та охорони навколишнього середовища, задекларованої в Стратегії сталого розвитку в сфері енергоспоживання міста Горішні Плавні на період до 2025 року, інтегрованої в систему цілей європейської угоди Covenant of Mayors. Глобальною нормативною базою є Рамкова Конвенція ООН про зміну клімату від 09.05.1992 року, Кіотський протокол до Рамкової Конвенції ООН про зміну клімату від 11.12.1997 року, Угода Covenant of Mayors, що ініційована та впроваджується Європейською комісією починаючи з 12.02.2009 р.

Для організації цілеспрямованої діяльності підприємств з аналізу споживання паливно-енергетичних ресурсів, виявлення резервів економії палива та енергії, розроблення і реалізації заходів щодо їх економії необхідно проведення паливно-енергетичного балансу.

На підставі цього аналізу споживання енергоресурсів у місті визначено п'ять основних секторів кінцевих споживачів:

- житловий сектор;
- муніципальні будівлі (бюджетна та комунальна інфраструктура);
- виробництво теплової енергії;
- вуличне освітлення;
- громадський транспорт.

Досить значним є споживання енергоресурсів суб'єктами господарювання. Однак орган місцевого самоврядування не має суттєвого впливу на рівень споживання енергетичних ресурсів у цьому секторі.

Базовими заходами для досягнення скорочення викидів парникових газів у ПДСЕР є, насамперед, скорочення та оптимізація споживання традиційних видів енергоресурсів, а також запровадження використання поновлюваних джерел енергії. Цей План дій передбачає застосування інформаційних та технічних заходів, реалізація яких вимагає застосування належного фінансування та виважених політичних інструментів.

Впровадження заходів з енергозбереження та енергоефективності сприятиме зменшенню споживання паливно-енергетичних ресурсів, що в свою чергу є запорукою зменшення шкідливих викидів в атмосферу та попередженню глобального потепління та змін клімату.

Базовий рівень викидів у місті Горішні Плавні від використання енергоресурсів становить 129,9 тис. тон CO₂ на рік. Головними джерелами викидів парникових газів в атмосферу у місті є житловий сектор (споживання енергоресурсів населенням міста) та комунальна теплоенергетика. При цьому у житловому секторі спостерігається стійка тенденція до збільшення обсягів споживання електроенергії та природного газу.

Такі висновки свідчать про необхідність корегування міською владою політики з енергозбереження, основним напрямком якої має бути робота з населенням (формування енергоощадливої поведінки, пропагування енергозберігаючих технологій, запровадження діалогової платформи з населенням та інше).

Відповідно до ст. 12 Закону України «Про енергозбереження» від 01.07.1994 № 74/94-ВР джерелами фінансування заходів щодо ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів є Державний фонд енергозбереження, власні та позикові кошти підприємств, установ і організацій, Державний бюджет України, місцеві бюджети, а також інші джерела.

Фінансування заходів, що планується впроваджувати у місті Горішні Плавні у період з 2015 по 2025 роки, передбачається здійснювати з наступних джерел:

- місцевий бюджет;
- бюджети інших рівнів (обласний, державний);
- власні кошти підприємств, організацій та фізичних осіб;
- міжнародні та вітчизняні кредитні фонди;
- кошти, отримані від економії енергоресурсів внаслідок зниження рівня енергоспоживання;

- спонсорські кошти;
- державні та міжнародні цільові програми, гранти.

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проєктів
В.2.1. Ефективна система муніципального енергоменеджменту та енергомоніторингу	1. Муніципальний енергоменеджмент, фахова освіта та підготовка енергоменеджерів 2. Впровадження інформаційної системи енергомоніторингу, аналіз та актуалізація ПДСЕР 3. Створення інвестиційної платформи для запровадження енергосервісу
В.2.2. Енергоефективне управління будівлями та створення діалогової платформи для населення	1. Впровадження нових форм управління будівлями: ОСББ, управляючі компанії 2. Запровадження кредитних механізмів енергоефективності для населення «Теплі кредити» 3. Проектний менеджмент в сфері енергоефективності, залучення міжнародної технічної допомоги для впровадження енергоефективних проєктів в житлових будівлях
В.2.3. Енергоаудит будівель	1. Енергоаудит будівель комунальної власності (освіта, охорона здоров'я, культура) 2. Енергоаудит житлового сектору
В.2.4. Енергоефективна модернізація мережі вуличного освітлення	1. Запровадження енергоефективного обладнання та модернізація вуличного освітлення 2. Збільшення площі покриття зовнішнього освітлення
В.2.5. Термомодернізація будівель та запровадження альтернативних джерел енергії	1. Термомодернізація будівель 2. Впровадження геліосистем та забезпечення будівель гарячим водопостачанням
В.2.6. Реконструкція котельних із використанням енергозберігаючих технологій	1. Реконструкція котельних із запровадженням енергоефективного обладнання

Стратегічна ціль В 3. Покращення стану довкілля та безпеки міста

Горішні Плавні – це промислове місто з великим техногенним навантаженням. На території міста розташовано два гірничорудних комплекси та два щебеневих кар'єри, які здійснюють значний вплив на атмосферне повітря під час видобутку корисних копалин, пов'язаних з буро-підривними роботами та під час переробки. Проблемними питаннями для міста є поведження з відходами, водовідведення, руйнування берегів водою.

Для організації роботи в галузі охорони довкілля міською радою затверджена «Програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки в місті Горішні Плавні на 2016-2020 роки». Основною метою програми є поліпшення екологічного стану та підвищення рівня екологічної безпеки. Також на даний час діють «Програма розвитку та збереження зелених насаджень у м. Горішні Плавні на 2018-2022 роки» та «Програма охорони тваринного світу та регулювання чисельності бродячих тварин у місті Горішні Плавні на 2018-2022 роки».

Систематичні спостереження за вмістом забруднюючих речовин в атмосферному повітрі міста проводяться Кременчуцькою лабораторією спостережень за забрудненням атмосферного повітря Полтавського центру з гідрометеорології на одному стаціонарному посту по 8 інгредієнтах. Результати спостережень за 2016 рік свідчать, що загальний рівень забруднення атмосферного повітря м. Горішні Плавні характеризується як низький. За останні 5 років (2012-2016) підвищився середньорічний вміст майже усіх домішок, крім оксиду вуглецю. Незначне зменшення залишається по пилу.

Основною водною артерією міста Горішні Плавні є річка Дніпро як частина Дніпродзержинського водосховища. Процеси евтрофікації цього водосховища погіршують якість води і створюють загрозливу ситуацію в районі господарсько-питного водозабору міста на протоці Річище (затока річки Дніпро).

Комунальне підприємство «Виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства» Горішньоплавнівської міської ради» (КП ВУВКГ) забезпечує питною водою

більш як 52 тисячі споживачів, що мешкають у 235 житлових будинках), Полтавський ГЗК і ряд інших промислових підприємств, об'єкти соціально-культурного та бюджетні організації. КП ВУВКГ приймає на очисні споруди господарсько-побутові стоки від населення та інших споживачів (підприємств, бюджетних установ і суб'єктів малого та середнього бізнесу). Протяжність каналізаційної мережі міста становить 81,27 км, з них напірні колектори – 10,52 км. Загальна протяжність аварійних мереж – 16 км. Господарсько-побутові стоки ПрАТ «Полтавський ГЗК» безпосередньо скидаються у головну станцію каналізаційно-очисних споруд. Стоки проходять механічне, біологічне очищення і доочищення та скидаються у третій відсік хвостосховища ПрАТ «Полтавський ГЗК».

Хвостосховище ПрАТ «Полтавський ГЗК» виконує функцію накопичувача відпрацьованої залізної руди та стічних вод (відстоювання пульпи, за допомогою якої подаються ці відходи до гідроспоруди). Обсяг накопичених відходів у хвостосховищі становить понад 440 млн т, а об'єм стічних вод – понад 12 млн м³. Підприємство здійснює скидання стічних вод у річки Дніпро та Сухий Кобелячок. Щорічно комбінат веде роботи з нарощування захисних дамб хвостосховища. Пошкодження огорожуючих дамб хвостосховища або його переповнення може призвести до тяжких наслідків, пов'язаних як із забрудненням довкілля, так і з загрозою життю мешканців міста.

Серйозною проблемою є розвиток процесів руйнування берегів, яке призводить до безповоротної втрати земель, замулювання річок і озер.

Поводження з відходами в місті виконується згідно із затвердженою схемою санітарного очищення міста. Відповідно до цієї схеми і погоджених графіків вивозу ТПВ проводиться щоденне санітарне очищення міста. У місті задіяні контейнери 120 та 240 л, 0,75 та 1,1 м³, а також встановлюються контейнери для збору великогабаритного сміття ємністю 7 м³. У місті знаходиться один полігон твердих побутових відходів (вул. Будівельників, 59). Найближчим часом планується розпочати роботи з реконструкції міського полігону ТПВ. Проект знаходиться на експертизі. В ньому враховано всі вимоги законодавства щодо проектування, будівництва та експлуатації полігонів побутових відходів, зокрема передбачено встановлення сортувальної лінії, оснащення системою захисту ґрунтових вод, вилучення та знешкодження біогазу та фільтрату. На території Горішньоплавнівської міської ради переробка відходів відсутня.

Зелена зона міста представлена об'єктами загального користування (парки, сквери, лісопарки), обмеженого користування (насадження на територіях об'єктів громадського та іншого призначення), спеціального призначення (насадження вздовж вулиць та санітарно-захисні насадження). Загальна площа зелених насаджень міста становить 508,03 га (98,0 м² на одного жителя), в тому числі площа зелених насаджень загального користування 208,8 га (40,3 м² зелених насаджень на одного жителя).

У зв'язку з тим, що м. Горішні Плавні розташоване на піщаних ґрунтах, які бідні на поживні речовини, актуальною є проблема збереження родючості земель. Для покращення родючості ґрунтів та більш ефективного росту зелених насаджень потрібно завозити чорнозем, який у своєму складі має найбільшу кількість гумусу та містить велику кількість інших корисних речовин, необхідних рослинам. Важливу роль в догляді за зеленими насадженнями відіграє полив дерев, кущів, квітників і газонів.

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проектів
В.3.1. Створення комплексної системи поводження з ТПВ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Реконструкція існуючого звалища ТПВ з облаштуванням сортувальної лінії 2. Впровадження механізованого сортування побутових відходів з вилученням ресурсоцінних компонентів, їх переробкою 3. Технічне переоснащення та оновлення парку спецтехніки та контейнерного господарства 4. Проведення реконструкції контейнерних майданчиків
В.3.2. Реконструкція окремих об'єктів очисних споруд міста	<ol style="list-style-type: none"> 1. Реконструкція самопливного каналізаційного колектору від будинку № 89 проспекту Героїв Дніпра до групи будинків 15 мікрорайону м. Горішні Плавні 2. Влаштування цеху механічного зневоднення осадів стічних вод

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проєктів
	3. Автоматизація процесу очищення стічних вод від механічних домішок
В.3.3. Відновлення гідрологічного режиму та берегоукріплення Дніпродзержинського водосховища і водойм міста	1. Розчищення та поглиблення русла р. Дніпро 2. Берегоукріплення річки Дніпро, Паркового озера та відновлення санітарного і гідрологічного режимів 3. Берегоукріплення озер та розчищення водойм на території заказника місцевого значення «Лісові озера» 4. Очищення ділянок берегової смуги Дніпродзержинського водосховища від очерету, водяної парослі, трав'яної рослинності, кущів та частин дерев
В.3.4. Озеленення міста	1. Реконструкція та розширення системи поливу в місті 2. Придбання та посадка зелених насаджень (дерева та кущі) 3. Боротьба з карантинними рослинами

План дій з досягнення цілей за стратегічним напрямом розвитку В. Комфортне, енергоефективне та екобезпечне місто

Оперативна ціль	Координатор, відповідальний, партнери	Джерела фінансування	Очікувані результати
Стратегічна ціль В 1. Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу міста			
В.1.1. Облаштування міської інфраструктури відпочинку біля водойм	Департамент житлово-комунального господарства міської ради, КП «СпецЕко», ТОВ «Технобудсервіс 2006»	Міський бюджет, приватні інвестиції, міський фонд охорони навколишнього природного середовища	Створено сучасний об'єкт для безпечного і комфортного відпочинку біля водойми Впорядковано 2 км прибережної смуги Покращено зони відпочинку на території міста
В.1.2. Формування інфраструктури розміщення	КП готель «Славутич», міська рада, ТОВ фірма «АиСТ»	Міський бюджет	Збільшено кількість місць розміщення Підвищено клас комфортності закладів розміщення
В.1.3. Створення нових та просування існуючих туристичних продуктів	Відділ культури, спорту і туризму міської ради, Краєзнавчий музей, громадські організації «Культ-тур», «Творче містечко», «Історико-культурологічний центр «Крук», «Драгонком»	Міський бюджет, обласний бюджет, спонсорські кошти	Створено музей під відкритим небом Створені нові тури і маршрути Започатковано нові форми проведення культурно-мистецьких заходів, фестивалі Збільшено кількість туристів Підвищено туристичний імідж міста
В.1.4. Створення велоінфраструктури в місті	Департамент житлово-комунального господарства міської ради, ТОВ «Центр транспортних технологій», ПП «ТМ-Новатор», КП «СпецЕко»	Міський бюджет	Створено 12 веломаршрутів Встановлені дорожні знаки Нанесена горизонтальна дорожня розмітка Облаштовані з'їзди з тротуарів на проїжджу частину вулиць
Стратегічна ціль В 2. Енергоефективне управління міським господарством			
В.2.1. Ефективна система муніципального енергоменеджменту та енергомоніторингу	Енергоменеджер міста, Департамент житлово-комунального господарства міської ради, бюджетні установи, Департамент	Міський бюджет	Впроваджено ефективний контроль за споживанням енергоресурсів бюджетними установами міста Впроваджено систему внесення змін та актуалізації Плану дій

Оперативна ціль	Координатор, відповідальний, партнери	Джерела фінансування	Очікувані результати
	економічного розвитку та ресурсів виконавчого комітету міської ради, комунальні підприємства міста, енергосервісні компанії		сталого енергетичного розвитку міста Впроваджено систему навчання енергоменеджерів Розроблено веб-сторінку (двомовну: українська та англійська) для інформування енергосервісних компаній щодо потенціалу енергоефективності
В.2.2. Енергоефективне управління будівлями та створення діалогової платформи для населення	Департамент житлово-комунального господарства міської ради, ОСББ, управляючі компанії, відділ освіти міської ради, ЗОШ	Міський бюджет, кошти МТД, кошти фінансово-кредитних установ та ОСББ	Створено нові енергоефективні форми управління житловим фондом (ОСББ, управляючі компанії) Організація навчальних програм для ОСББ, управляючих компаній, громадськості, учнівської молоді Впровадження конкурсу «Енергоефективна школа»
В.2.3. Енергоаудит будівель	Департамент житлово-комунального господарства міської ради, управління охорони здоров'я міської ради, відділ освіти міської ради, відділ культури, спорту і туризму міської ради, енергоаудиторські компанії	Міський бюджет, кошти МТД	Проведено енергоаудит будівель комунальної власності (освіта, охорона здоров'я, культура) Проведено енергоаудит житлового фонду, зокрема ОСББ
В.2.4. Енергоефективна модернізація мережі вуличного освітлення	Департамент житлово-комунального господарства міської ради	Міський бюджет, кошти МТД	Проведена енергоефективна модернізація мережі вуличного освітлення мікрорайонів «Низи» та «Піддубне» Розширена мережа вуличного освітлення міста
В.2.5. Термомодернізація будівель та запровадження альтернативних джерел енергії	Департамент житлово-комунального господарства міської ради, сектор з інформаційної та внутрішньої політики виконавчого комітету міської ради, ОСББ	Міський та обласний бюджети, кошти МТД, фінансово-кредитних установ та ОСББ	Термомодернізація будівель комунальної власності Термомодернізація ОСББ Використання геліосистеми для забезпечення гарячого водопостачання в ДНЗ міста
В.2.6. Реконструкція котельних із використанням енергозберігаючих технологій	КВП «Теплоенерго», Будівельно-монтажна організація, виконавчі органи міської ради	Міський бюджет, кошти КВП «Теплоенерго», кошти МТД, кредитні ресурси	Проведено реконструкцію котельних міста Запроваджено енергоефективне обладнання
Стратегічна ціль В 3. Покращення стану довкілля та безпеки міста			
В.3.1. Створення комплексної системи поводження з ТПВ	Департамент житлово-комунального господарства міської ради, Підрядні організації, КП «СпецЕко», КП ВУВКГ, КЖЕПи	Міський / Обласний / Держаний фонди охорони навколишнього природного середовища, ДФРР, інвестиційні	Зменшено обсяги захоронення відходів на полігоні Впроваджено сучасні методи збирання, перевезення, сортування та утилізації відходів Зменшено негативний вплив на довкілля Покращено санітарний стан

Оперативна ціль	Координатор, відповідальний, партнери	Джерела фінансування	Очікувані результати
В.3.2. Реконструкція окремих об'єктів очисних споруд міста	Департамент житлово-комунального господарства міської ради, КП ВУВКГ	кошти Державний бюджет, міський бюджет, кошти МТД	міста Завершено реконструкцію існуючих мереж каналізації Зменшено експлуатаційні витрати на усунення аварій в середньому на 35 тис. грн/рік Безперебійне відведення стічних вод від житлових будинків та соціально-побутових об'єктів мікрорайону 15 Зменшено обсяги мулових осадів на 25% Зменшено площу мулових полів для зневоднення осадів Зменшено кількість аварійних ситуацій у процесі очищення стічних вод від механічних домішок
В.3.3. Відновлення гідрологічного режиму та берегоукріплення Дніпродзержинського водосховища і водойм міста	Департамент житлово-комунального господарства міської ради, підрядна організація	Міський / Обласний фонди охорони навколишнього природного середовища	Впорядковано 2,6 км прибережної смуги Дніпродзержинського водосховища Впорядковано 6 озер на території ландшафтного заказника «Лісові озера» Впорядковано паркове озеро в місті Відтворено гідрологічну спроможність та природну водність Дніпродзержинського водосховища та водойм в місті
В.3.4. Озеленення міста	Департамент житлово-комунального господарства міської ради, КП «СпецЕко»	Міський / Обласний / Державний фонди охорони навколишнього природного середовища,ДФРР, інвестиційні кошти	Реконструкція та розширення системи поливу в місті загальної площею 45 га Висаджено 18 000 шт. зелених насаджень (дерева та кущі) Видалено карантинні рослини

4.3. Стратегічний напрям С. Місто відкритого креативного простору та активної громади

Мешканці міста маркують навколишній простір та організують свій світ, позначаючи конкретні місця як функціональні (школа, бібліотека, дитячий майданчик) чи емоційно значимі (улюблений дворик чи кав'ярня, лавочка в парку). «Свій» простір можна окреслювати через власність, через приналежність, через емоційну прив'язаність. У першу чергу, з ним асоціюється власне помешкання, інколи – двір, місце праці, улюблений заклад або скверик. Але значною мірою усвідомлення простору міста відбувається через поняття «спільне» – спільне подвір'я, під'їзд, парк, мікрорайон, майданчик. І це є ресурс, який належить групі осіб, що може його використовувати на власний розсуд: або переслідуючи особисті інтереси, або враховуючи інтереси спільноти, або пасивно ігноруючи, або активно руйнуючи. Тому, стан відповідальності за спільні території у місті безпосередньо залежить від активності їхніх «користувачів».

Така активність сприяє не лише перетворенню та покращенню міського простору, а й розвитку соціальних зв'язків через спілкування та спільну діяльність, коли група атомізованих індивідів перетворюється на спільноту, що стає суб'єктом дії та прийняття рішень. Через формальну та неформальну освіту, створення креативного простору, діалогових майданчиків і через залучення мешканців до реалізації невеликих, але візуально «видимих» проектів можна отримувати якісні зміни у місті. Через співпрацю між такими людьми і їхнє об'єднання навколо спільних цілей стає можливим перетворення освітнього та культурного простору, його переорієнтація на розвиток людини.

Перехід від знеособлених територій пострадянського міста до живого, наповненого соціальними зв'язками простору можливий завдяки системним змінам у ставленні до своєї ролі як мешканця і прийнятті на себе відповідальності не лише за «своє», але і за «спільне».

Застосування партисипативного або учасницького бюджетування як інструменту прямої демократії сприяє участі громадян у прийнятті рішень щодо розподілу бюджетних коштів.

Системний принцип відкритості влади, донесення інформації до представників різних соціальних груп громадськості, лідерів думок, до всіх зацікавлених є важливим для розвитку громади.

Стратегічні проблеми

- низька активність громади;
- відсутність місць – «точок зростання» для креативних ідей, новаторських рішень, ініціативних команд та обміну думок;
- низька ступінь доступності інформації про діяльність виконавчих органів міської ради, комунальних закладів та служб міста
- низький рівень впливу громадськості на процеси прийняття управлінських рішень та соціальної згуртованості громади;
- відсутні інструменти залучення громадськості до управління бюджетом міста;
- відсутність молодіжних проектів;
- незначний вплив молоді на процеси прийняття рішень щодо розвитку міста;
- низький рівень інтеграції людей з особливими потребами, ВПО, жінок в суспільне життя громади;
- низький рівень залучення громади до процесів управління містом;
- необхідність створення центрів для розкриття талантів обдарованих дітей та молоді;
- відсутність активного суспільного діалогу з проблемних питань.

Для подолання вищезазначених перешкод необхідно:

- впровадження громадського (партисипативного) бюджету;

- підвищення ролі громади міста в розвитку освітньої галузі та покращенні соціально-психологічного оточення для кожного члена громади;
- залучення жінок до управління містом: інформування та отримання зворотнього зв'язку від місцевих жіночих громадських організацій; запрошення жінок до участі у відповідних робочих групах;
- створення навчально-просвітницьких майданчиків для проведення зібрань, обговорення важливих питань життєдіяльності об'єднань громадян;
- створення постійно діючого батьківського лекторію;
- проведення інформаційних компаній, впровадження інформаційних порталів;
- включення людей з інвалідністю до культурно-мистецького життя міста;
- реалізація молодіжних проектів;
- створення молодіжного самоуправління та патріотичне виховання молоді;
- пропагування здорового способу життя, відродження та розвитку олімпійських видів спорту (штовхання ядра, метання диску та списа);
- вільний доступ до інформації про адмінпослуги, створення Єдиного порталу послуг міста;
- можливості обрання способу подачі документів для отримання адміністративної послуги;
- розширення переліку послуг, скорочення термінів надання адміністративних послуг;
- забезпечено доступ користувачів до бібліотечних ресурсів в режимі он-лайн;
- встановлення міжнаціональних та міжкультурних зв'язків через молодіжні обміни, відеоконференції, молодіжні зібрання, конкурси та вікторини.

Напрямок розвитку С. Місто відкритого креативного простору та активної громади

Стратегічні цілі

С.1. Креативний освітній та культурний простір	С.2. Здорова громада – задоволення особливих потреб	С.3. Громада молодіжного самоуправління та розвитку	С.4. Відкрита громада – ефективне врядування
---	--	--	---

Оперативні цілі

С.1.1. Громадсько-активна школа – сучасний інформаційно-навчальний простір	С.2.1. Створення доступного простору для людей з інвалідністю	С.3.1. Створення молодіжного самоуправління	С.4.1. Залучення громадськості до управління містом
С.1.2. Створення Арт-простору для реалізації творчих проектів	С.2.2. Школа здорового способу життя та спорту	С.3.2. Міжнародний молодіжний Training camp	С.4.2. Надання якісних послуг через ЦНАП
С.1.3. Новітня бібліотека	С.2.3. Військово-патріотичне виховання молоді	С.3.3. Реалізація молодіжних проектів	С.4.3. Електронне врядування
С.1.4. STEM-освіта в сучасній школі			

Схема стратегічних і оперативних цілей за напрямом розвитку С. Місто відкритого креативного простору та активної громади

Стратегічна ціль С 1. Креативний освітній та культурний простір

Нова школа буде співпрацювати з позашкільними закладами освіти, враховувати індивідуальні здібності дитини, уникатиме гендерних стереотипів. Необхідно перейти до школи компетентностей (поінформованість, обізнаність). Заохочення і підтримка обдарованих дітей, учнівської молоді, залучення їх до наукової діяльності, запровадження сучасних методик виявлення, навчання і виховання обдарованої молоді, впровадження дієвих механізмів стимулювання обдарованої молоді та її наставників, створення міської олімпіадної школи щодо формування та розвитку творчого потенціалу талановитих дітей, надання допомоги обдарованим та здібним дітям у підготовці до участі у Всеукраїнських учнівських олімпіадах з базових дисциплін, участі в творчих та інтелектуальних конкурсах, залучення обдарованої молоді до науково-дослідницької, експериментальної, творчої діяльності, популяризація здобутків обдарованої молоді, поширення досвіду роботи педагогічних працівників.

Вчителі допомагатимуть батькам здобувати спеціальні знання про розвиток дитини. Буде впроваджуватися педагогіка партнерства: співпраця між учителем, учнем і батьками, які мають стати рівноправними учасниками освітнього процесу. Учитель зможе готувати власні авторські навчальні програми, обирати підручники, методи, стратегії, засоби навчання. Серед методів навчання застосовуватимуть: ігри, соціальні, дослідницькі проекти, експерименти, групові завдання.

Велика увага приділятиметься культурному розвитку дитини, формуванню художнього смаку, розвитку артистизму і розкриттю творчого потенціалу учнів. В центрі раннього розвитку дитина знаходитиметься в атмосфері доброзичливості і партнерства між дітьми та викладачами, а невимушеність навчання та індивідуальний підхід допоможе дітям адаптуватися в суспільстві, вчитиме комунікабельності, розвиватиме особистісні характеристики, що стане у пригоді в подальшому житті. Дуже важливо створювати відповідні платформи освітнього та культурного простору – артпростори та майданчики. Це творчий та навчальний простір для батьків та дітей, простір їхньої взаємодії, пізнання один одного, створення єдності, гармонії, взаєморозуміння. Це також тренінговий центр, де будуть проводитися семінари, тренінги, практикуми, майстер-класи, клубні зустрічі.

Бібліотека також має стати сучасним артпростором. Головними складовими успішної роботи сучасної бібліотеки є необхідність бути інформаційно-культурним центром, вільним публічним простором для реалізації ідей та ініціатив, а також плідна співпраця з партнерами бібліотеки, налагодження зв'язків з громадою і владою.

STEM-освіта (англійською – Science, Technology, Engineering, Arts, Math, що в перекладі означає науку, технології, інженерію, мистецтво та математику) – це низка курсів та програм навчання, яка готує учнів до успішного працевлаштування, до освіти після школи або для того й іншого, вимагає різних і більш технічно складних навичок, зокрема із застосуванням математичних знань і наукових понять.

Робототехніка в школі відкриває учням технології XXI століття, сприяє розвитку їх комунікативних здібностей, розвиває навички взаємодії, самостійності при прийнятті рішень, розкриває їх творчий потенціал. Упровадження робототехніки, як одного із напрямів STEM-освіти розрахований на розширення робототехніки в освітньому середовищі міста та перетворення міста в один із центрів робототехніки в Україні. При цьому, будуть однаково активно залучатися і хлопці, і дівчата.

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проектів
С.1.1. Громадсько-активна школа – сучасний інформаційно-навчальний простір	<ol style="list-style-type: none"> 1. Залучення активних містян до реформування освітнього процесу 2. Покращення соціально-психологічного оточення для кожного члена громади 3. Активізація участі батьків та створення постійно діючого батьківського лекторію для батьківської громади 4. Запровадження нових інформаційно-комунікаційних технологій в навчальний процес

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проєктів
	5. Упровадження системи пошуку, навчання й виховання академічно здібних та обдарованих дітей 6. Розроблення програми екологічної освіти для навчальних закладів міста 7. Запровадження в освітній процес екологічної освіти та освіти для збалансованого розвитку
С.1.2. Створення Арт-простору для реалізації творчих проєктів	1. Створення артмайданчиків для комунікацій, підвищення знань, творчого розвитку дітей та молоді 2. Створення творчих гуртків, проведення свят, культурних заходів, творчих майстерень 3. Організація проведення конкурсів для молоді 4. Проведення екологічних конкурсів, фестивалів
С.1.3. Новітня бібліотека	1. Облаштування бібліотек, як сучасного, креативного та комфортного простору для жителів міста 2. Забезпечення доступності та корисності ресурсів та послуг бібліотек, доступ користувачів до бібліотечних ресурсів в режимі он-лайн 3. Підтримка та збереження фонду знань та інформаційного потенціалу для нинішніх і майбутніх поколінь
С.1.4. STEM-освіта в сучасній школі	1. Організація курсів та програм навчання учнів обох статей для успішного працевлаштування 2. Формування технічно складних навичок із застосуванням математичних знань і наукових понять, а також взаємодії, самостійності при прийнятті рішень 3. Упровадження робототехніки як одного із напрямів STEM-освіти, що розрахований на розширення робототехніки в освітньому середовищі міста та перетворення міста в один із центрів робототехніки в Україні 4. Вивчення іноземних мов

Стратегічна ціль С.2. Здорова громада – задоволення особливих потреб

Створення сприятливих умов для занять різноманітними формами оздоровлення, фізичною культурою і видами спорту як учнів, так і учителів, викладачів навчальних закладів, батьків – основа здорової громади. Для цього необхідно залучення дітей, учнівської молоді до регулярних занять фізичної культурою, спортом, організація і проведення масових фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів, змагань.

Сприяння здійсненню заходів, щодо створення та зміцнення спортивної культури можливе за умов формування в учнівської молоді потреби у зміцненні здоров'я засобами фізичної культури і спорту. Основне завдання громади – пропаганда здорового способу життя, впровадження засобів фізичної культури і спорту в навчання, роботу, побуті, відпочинку учнів, вчителів, викладачів.

Розвиток спорту, залучення молоді, в т.ч. з інвалідністю, до занять такими олімпійськими видами спорту (штовхання ядра, метання диску та списа). Створення спортивних клубів, оздоровчих центрів передбачає мобілізацію громади навколо проведення спортивних, просвітницьких заходів, інформування та підвищення рівня обізнаності населення, жінок і чоловіків, молоді про соціальні та інші захворювання та їх профілактику.

Створення території творчості та оздоровлення, включення людей з інвалідністю до культурно-спортивно-мистецького життя міста передбачає залучення дітей, підлітків та молоді з інвалідністю до творчих, спортивних гуртків. Створення соціальних майстерень для зняття соціальної напруги в суспільстві забезпечуватиме зайнятість дітей та молоді з інвалідністю та інтеграцію їх до суспільного життя. Важливим елементом оздоровлення є підвищення рівня фізичної підготовки хлопців та дівчат. Підняття якості занять та знань з військової підготовки за рахунок занять у якісних умовах та спілкування з військовими.

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проєктів
С.2.1. Створення доступного простору для людей з інвалідністю	<ol style="list-style-type: none"> 1. Залучення дітей, підлітків та молоді з інвалідністю до творчих гуртків, спортивних секцій, соціальних майстерень 2. Створення благодійної мережі 3. Просвітницька кампанія здорового способу життя та профілактики соціальних захворювань 4. Створення в місті студії соціального відео 5. Аналіз доступності спортивних і культурних закладів для людей з інвалідністю та розробка рекомендацій щодо усунення існуючих перешкод
С.2.2. Школа здорового способу життя та спорту	<ol style="list-style-type: none"> 1. Організація спортивних майданчиків для розвитку різноманітних спортивних дисциплін та занять з фізичної культури серед вихованців спортивно-юнацьких шкіл міста 2. Відродження та розвиток у місті таких олімпійських видів спорту, як штовхання ядра, метання диску та списа 3. Розвиток спортивно-орієнтованої інклюзивної освіти, залучення досвідчених інваспортсменів до роботи з молоддю, проведення міського відкритого чемпіонату з легкої атлетики серед інваспортсменів на кубок міського голови 4. Просвітницька кампанія серед населення щодо здорового способу життя та сучасні підходи і методи профілактики та попередження захворювань
С.2.3. Військово-патріотичне виховання молоді	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створення спеціалізованих майданчиків для військово-патріотичної підготовки учнівської молоді 2. Удосконалення та оновлення навчальних програм для викладачів шкіл, училищ, спілки ветеранів Афганістану, воїнів АТО, військового комісаріату

Стратегічна ціль С.3. Громада молодіжного самоуправління та розвитку

Молодіжна політика міста базується на визнанні необхідності всебічного забезпечення інтересів і потреб молодих громадян міста з врахуванням особливостей та специфіки статей, різних соціальних категорій та груп молоді, забезпечення захисту прав і основних свобод молоді, органічного поєднання громадських та державних інтересів з правами та свободами особистості молоді людини.

Важливо залучати молодь до процесу прийняття рішень на місцевому, регіональному, державному та міжнародному рівні, сприяти розвитку молодіжного самоврядування. Це сприятиме духовному та фізичному розвитку молоді, вихованню у неї почуття громадянської самосвідомості та патріотизму, бажання активно сприяти утвердженню державності в Україні, розвивати свою громаду.

Підготовку молоді до дорослого життя необхідно здійснювати для подолання її соціально-політичної апатії, повноцінної її соціалізації та активного залучення до соціально-економічного, політичного та культурного життя громади. Сприяння реалізації творчого потенціалу молоді людини в інтересах становлення й самореалізації її особистості, формування морально-правової культури та профілактики негативних явищ в молодіжному середовищі можливе за умов впровадження молодіжних проєктів.

Профілактика негативних явищ в молодіжному середовищі, попередження правопорушень та злочинності невід'ємна частина молодіжної політики у місті.

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проєктів
С.3.1. Створення молодіжного самоуправління	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створення дієвого молодіжного органу самоуправління «Молодіжна Рада», визначення пріоритетів, розробка програм розвитку 2. Підготовка до активної громадської діяльності лідерів громадської думки, проведення низки тренінгів, семінарів та участі у суспільно значимих заходах і проєктах 3. Забезпечення представництва дівчат в молодіжному самоуправлінні 4. Встановлення молодіжних міжрегіональних та міжнародних зв'язків 5. Проведення дискусійних майданчиків з учнівським самоврядуванням щодо з'ясування думки, проблем та ініціатив

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проектів
	6. Підтримка молодіжних екологічних ініціатив
С.3.2. Міжнародний молодіжний Training camp	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поглиблення знань культури, ментальності та традицій країн-партнерів 2. Залучення дипломатичних представників країн-партнерів до участі у розширенні міжнаціональних відносин 3. Культурний обмін з містами-партнерами (Орхей, Унгени, Жодіно, Кармель, Рацибож) творчих дитячих та молодіжних колективів. 4. Поглиблення знань іноземних мов
С.3.3. Реалізація молодіжних проектів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготовка команди менеджерів та навчання проектному менеджменту 2. Розробка і реалізація молодіжних проектів

Стратегічна ціль С.4. Відкрита громада – ефективне врядування

Організація управління, яке сприяє підвищенню ефективності, відкритості та прозорості діяльності міської ради з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій, спрямована на формування нового типу громади, орієнтованої на задоволення потреб мешканців міста.

Передбачається залучення громадськості до участі в управлінні містом, надання можливості для вільного доступу до інформації про діяльність органу місцевого самоврядування, а також забезпечення гласності, відкритості та прозорості в діяльності міської ради через запровадження електронного урядування та електронної демократії. Впровадження партисипативного бюджету дозволяє мешканцям міста взяти участь в тому, як і де бюджетні кошти можуть використовуватися для поліпшення життя міста.

В Центрі надання адміністративних послуг (ЦНАП) громадяни отримують можливості вільного доступу до інформації про адміністративні послуги; можливості обрання способу подачі документів для отримання адміністративної послуги, розширення переліку послуг, скорочення термінів надання адміністративної послуги, що позначиться на якості послуг.

Підвищення відкритості влади передбачає проведення публічних громадських обговорень у різних формах: конференцій, семінарів, форумів, громадських слухань, «круглих столів», громадських приймальень, зборів, зустрічей з громадськістю, під час яких громадяни можуть заслуховувати посадових осіб органу місцевого самоврядування, порушувати питання та вносити пропозиції.

Важливого значення набуває проведення консультацій з громадськістю з питань, що стосуються суспільно-економічного розвитку громади та життєвих інтересів широких верств населення, формування і реалізації міської політики, підготовки і прийняття проектів нормативно-правових актів, оцінки діяльності цих органів. Для обговорення проблемних питань громади необхідно створювати консультативно-дорадчі органи (громадські ради, комітети, робочі групи) та розширювати канали спілкування з громадою (теле- та радіодебати, дискусії, інтерв'ю, Інтернет-конференції тощо). Жінки та жіночі організації повинні мати можливість рівноцінної участі в зазначених консультаціях і обговореннях.

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проектів
С.4.1. Залучення громадськості до управління містом	<ol style="list-style-type: none"> 1. Робота дорадчо-консультативних органів 2. Організація громадських обговорень суспільно-значущих проблем громади 3. Громадський бюджет як інструмент залучення громадськості до ефективного управління бюджетом та реалізації ініціатив 4. Проведення консультацій з громадськістю з питань, що стосуються суспільно-економічного розвитку громади 5. Розширення каналів спілкування із громадою, зворотній зв'язок 6. Підвищити рівень обізнаності керівників підприємств і жителів міста з питань охорони довкілля та екологічної безпеки 7. Створення системи залучення жителів міста до розв'язання екологічних проблем, провести природоохоронних акцій

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проєктів
С.4.2. Надання якісних послуг через ЦНАП	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розширення переліку послуг та поліпшення їх якості 2. Маркетинг ЦНАПу, програмне забезпечення, запровадження нових інформаційно-комунікаційних технологій 3. Удосконалення подачі документів для отримання адміністративної послуги
С.4.3. Електронне врядування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створення єдиної системи, що включає Єдиний портал послуг міста та прикладне програмне забезпечення для установ, відділів, підприємств міської ради 2. Удосконалення існуючих та створення нових веб-ресурсів, які забезпечать якість роботи установ та організацій міста 3. Створення сторінки «Довкілля» на веб-сайті міської ради для інформування населення про екологічну ситуацію в місті

План дій з досягнення цілей за стратегічним напрямом розвитку С. Місто відкритого креативного простору та активної громади

Оперативна ціль	Координатор, відповідальний, партнери	Джерела фінансування	Очікувані результати
Стратегічна ціль С 1. Креативний освітній та культурний простір			
С.1.1. Громадсько-активна школа – сучасний інформаційно-навчальний простір	Відділ освіти міської ради, ЗОШ I-III ступенів № 6, ЗОШ I-III ступенів № 5 ім. Л.І. Бугаєвської, ММК, навчальні заклади, ДЮСШ, ГО «Незламні духом», Інваспорт, батьківська громадськість, відділення НОКу в м. Горішні Плавні, ФК «Гірник», ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»	Міський бюджет, кошти МТД	<p>Навчання, виховання академічно здібних та обдарованих хлопців та дівчат за типовими навчальними планами, програмами та навчально-методичним забезпеченням в межах науково-педагогічного проєкту «Інтелект України»</p> <p>Підготовлено цикл розважально-пізнавальних програм для сімейного відпочинку (клуб вихідного дня)</p> <p>Впроваджено навчальні програми основам партнерських стосунків, самоврядування, прийняття відповідальних рішень</p> <p>Підвищення психолого-педагогічної освіти батьків та зміцнення зв'язків: навчальний заклад – батьківська громадськість</p> <p>Створення постійно діючого батьківського лекторію</p> <p>Розроблено програму екологічної освіти для навчальних закладів міста</p> <p>Запроваджено в освітній процес екологічну освіту</p>
С.1.2. Створення Арт-простору для реалізації творчих проєктів	ЗОШ I-III ступенів №1, відділ освіти міської ради, ОСББ мікрорайону, гаражні, садові товариства	Міський бюджет, публічно-приватне партнерство	<p>Створено артмайданчики</p> <p>Організація просвітницьких заходів для мешканців мікрорайонів міста</p> <p>Проведено навчально-виховні заходи з представниками влади, депутатами</p> <p>Проведено творчі майстерні, конкурси</p> <p>Проведено екологічні конкурси, створені екологічні гуртки, проведені екологічні фестивалі</p>
С.1.3. Новітня бібліотека	Відділ культури, спорту і туризму міської ради, адміністрація КЗ «ЦБС»,	Міський бюджет, Благодійний	Завершено облаштування бібліотек, як сучасного, креативного та комфортного

Оперативна ціль	Координатор, відповідальний, партнери	Джерела фінансування	Очікувані результати
	фахівці КЗ «ЦБС», відділ освіти міської ради, навчальні заклади, ПСМНЗ «Дитяча музична школа», ПСМНЗ «Дитяча художня школа»	фонд ПГЗК	простору для жителів міста Забезпечено рівні можливості доступу до інформації для осіб з обмеженими можливостями. Оптимізовано і модернізовано систему обслуговування користувачів Забезпечено доступ користувачів до бібліотечних ресурсів в режимі он-лайн
С.1.4. STEM-освіта в сучасній школі	Відділ освіти міської ради, СЗОШ №5, ДНЗ «Росинка», ММК, ЗОШ №1, благодійний фонд ПрАТ «Полтавський ГЗК», ВАТ «Пролего», ТРК «ГОК», ПК і Т, навчальні заклади	Міський бюджет, благодійні кошти, обласний бюджет, державний бюджет, благодійний фонд ПГЗК	Підвищено якість інформаційного середовища для реалізації можливостей учнів обох статей, закладів міста в навчальній, творчій, експериментальній, науковій, пошуковій діяльності через впровадження робототехніки Проведено навчальні курси для успішного працевлаштування, набуття навичок із застосуванням математичних знань і наукових понять Організовано поглиблене вивчення іноземних мов
Стратегічна ціль С 2. Здорова громада – задоволення особливих потреб			
С.2.1. Створення доступного простору для людей з інвалідністю	Управління соцзахисту населення міської ради, релігійні громади міста, служба у справах дітей, сімей та молодіжної політики виконавчого комітету міської ради, відділ освіти міської ради, громадські організації «Креативна молодь», «Незламні», «Ніжність», «Джерела», «Гармонія», БО «Логос», вчителі-волонтери, діти-адаптери	Британська Рада в Україні, Благодійний фонд	Збільшено кількість учасників серед дітей, молоді, людей з інвалідністю в заходах культурно-оздоровчого та спортивного спрямування Створена благодійна мережа Збільшено кількість заходів просвітницького характеру здорового способу життя Створена студія соціального відео
С.2.2. Школа здорового способу життя та спорту	Відділ культури, спорту та туризму міської ради, кафедра інформатики СЗОШ I-III ступенів №3 ім. В.О. Нижниченка, ЗОШ № 6, Філія Полтавського регіонального центру «Інваспорт», ГО «Ніжність», товариство захисту прав дітей-інвалідів міста, центр соціально-психологічної реабілітації міста, ТЦСО «Калина», відділення НОК у Горішніх Плавнях, ЦПМСД	Міський бюджет, кошти СПД, благодійні кошти	Збільшено кількість учасників спортивних заходів та занять з фізичної культури серед вихованців спортивно-юнацьких шкіл та інваспортсменів міста Розвиток у місті олімпійських видів спорту (штовхання ядра, метання диску та списа) Розвиток легкої атлетики серед інваспортсменів
С.2.3. Військово-патріотичне	Вище професійне гірничо-будівельне	Обласний бюджет,	Розроблено спільну програму роботи викладачів шкіл, училища,

Оперативна ціль	Координатор, відповідальний, партнери	Джерела фінансування	Очікувані результати
виховання молоді	училище, Спілка ветеранів Афганістану, спілка воїнів АТО, військкомат, педагоги-організатори, вчителі фізкультури шкіл	приватні пожертви благодійників	спілки ветеранів Афганістану, воїнів АТО, військового комісаріату щодо будівництва полоси перешкод та майданчику Оновлено програму з військово-патріотичного виховання молоді в місті з урахуванням можливостей нової полоси перешкод
Стратегічна ціль С 3. Громада молодіжного самоуправління та розвитку			
С.3.1. Молодіжна рада	Служба у справах дітей, сім'ї та молодіжної політики виконавчого комітету міської ради, міська рада, тренери Інституту політичної освіти, м. Київ, сектор з інформаційної та внутрішньої політики виконавчого комітету міської ради, ГО, Інтернет-провайдери	Міський бюджет, кошти СПД, обласний бюджет	Створено Молодіжну Раду як орган молодіжного самоуправління Розроблено Програму молодіжного розвитку Створено Президентський клуб для реалізації молодіжних ініціатив, обговорення проблем, створення нових партнерств Впроваджені молодіжні екологічні ініціативи
С.3.2. Міжнародний молодіжний Training camp	Служба у справах дітей, сім'ї та молодіжної політики виконавчого комітету міської ради, відділ освіти міської ради, відділ культури, спорту і туризму міської ради, сектор з інформаційної та внутрішньої політики виконавчого комітету міської ради	Міський бюджет, кошти СПД, обласний бюджет, бюджети міст-партнерів	Встановлено нові міжнародні та українські партнерства та налагоджено молодіжний обмін Підвищено рівень знань молоді, створено умови для залучення хлопців та дівчат до проектів суспільного життя
С.3.3. Реалізація молодіжних проектів	Служба у справах дітей, сім'ї та молодіжної політики виконавчого комітету міської ради, відділ освіти міської ради, відділ культури, спорту і туризму міської ради, сектор з інформаційної та внутрішньої політики виконавчого комітету міської ради	Міський бюджет, кошти СПД, обласний бюджет	Розроблені молодіжні проекти Реалізовані молодіжні проекти Збільшено кількість молодих людей, залучених до активного суспільного життя
Стратегічна ціль С 4. Відкрита громада – ефективне врядування			
С.4.1. Залучення громадськості до управління містом	Сектор з інформаційної та внутрішньої політики виконавчого комітету міської ради, фінансове управління міської ради, департамент економічного розвитку та ресурсів виконавчого комітету міської ради, ГО, ініціативні групи, ТРК ГОК TV, газета «Громадська думка»	Міський бюджет, кошти МТД, спонсорські кошти	Підвищено активність громадськості в процесах обговорення, прийняття рішень, суспільно-важливих заходах Впроваджено громадський бюджет Збільшено кількості громадських проектів та ініціатив Підвищено рівень обізнаності керівників підприємств і жителів міста з питань охорони довкілля та екологічної безпеки Створено систему залучення жителів міста до розв'язання

Оперативна ціль	Координатор, відповідальний, партнери	Джерела фінансування	Очікувані результати
			екологічних проблем, проведення природоохоронних акцій
С.4.2. Надання якісних послуг через ЦНАП	ЦНАП, виконавчі органи міської ради, СПД, ЗМІ, ГО, населення міста	Міський бюджет	Створено електронний сайт ЦНАП Зменшена кількість звернень до ЦНАП для отримання адміністративної послуги на 30% Підвищена якість надання адміністративних послуг
С.4.3. Електронне врядування	Сектор з інформаційної та внутрішньої політики виконавчого комітету міської ради, Інтернет провайдер, установи та організації міста, міська лікарня, Центр ПМСД, заклади охорони здоров'я	Міський бюджет, кошти СПД, кошти МТД	Створено додаткові точки «входу/виходу» для надання населенню послуг в електронному вигляді Запроваджено надання інформаційно-довідкових послуг Проведено навчання персоналу щодо роботи з прикладним програмним забезпеченням Створено сторінку «Довкілля» на веб-сайті міської ради

5. Стратегічна екологічна оцінка Стратегії

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку.

Одним з інструментів забезпечення збалансованості Стратегії розвитку міста Горішні Плавні до 2028 року стало застосування в процесі її розроблення стратегічної екологічної оцінки (СЕО). СЕО – це системний і запобіжний процес, що здійснюється з метою аналізу потенційного впливу на довкілля документів стратегічного характеру, а також з метою інтегрування результатів оцінки в процес прийняття рішень.

Стратегічна екологічна оцінка Стратегії розвитку міста Горішні Плавні до 2028 року здійснювалася за підтримки Представництва Фонду ім. Гайнріха Бьолля в Україні та проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів (ФКМ) за фінансової підтримки Міністерства міжнародних справ Канади.

Під час роботи над Стратегією було створено окрему Робочу групу з проведення СЕО. В процесі роботи над документом приділялась увага оцінці екологічної ситуації в місті Горішні Плавні та оцінюванню потенційного впливу стратегічних і оперативних цілей на довкілля.

Для забезпечення виконання СЕО було проведено три засідання Робочої групи, яка:

- схвалила методологію проведення СЕО;
- провела SWOT-аналіз екологічної ситуації в місті;
- проаналізувала тренди стану довкілля міста;
- провела аналіз відповідності цілей Стратегії регіональним екологічним цілям;
- здійснила експертну оцінку ймовірного впливу Стратегії на складові довкілля;
- підготувала рекомендації до стратегічних і оперативних цілей Стратегії та до окремих оперативних завдань Стратегії.

Робоча група з проведення СЕО співпрацювала з розробниками Стратегії, що дало можливість своєчасно передавати пропозиції, напрацьовані Робочою групою з СЕО, на розгляд розробників Стратегії та інтегрувати СЕО в процес розроблення Стратегії. Спільна робота надала можливість вільно обмінюватися інформацією та в робочому порядку вносити пропозиції та враховувати їх при підготовці Стратегії.

За підсумками СЕО було підготовлено Звіт про стратегічну екологічну оцінку Стратегії розвитку міста Горішні Плавні до 2028 року (Додаток 3), який містить такі висновки:

1. Стратегія розвитку міста Горішні Плавні базується на принципі збалансованого розвитку, оскільки стратегічні напрями розвитку міста, визначені в Стратегії, охоплюють економічну, екологічну й соціальну складові розвитку.

2. Особливістю міста є функціонування гірничодобувної промисловості, при чому видобуток здійснюється відкритим способом, що передбачає накопичення відходів, захаращення земельних ділянок. Високий рівень розвитку промисловості призводить до значного техногенного навантаження на довкілля міста, що спричиняє забруднення повітряного та водного басейнів, земельних ресурсів, негативно впливає на здоров'я населення.

3. Аналіз тенденцій змін стану довкілля в місті вказує на стабілізацію обсягів викидів в атмосферне повітря від стаціонарних джерел і зростання викидів від пересувних джерел, зростання забору свіжої води та скидів зворотних вод, стабілізацію обсягів утворення й утилізації відходів. Разом з тим, загальні обсяги накопичених відходів I-IV класів небезпеки продовжують неухильно зростати, що пов'язано з діяльністю ПАТ «Полтавській гірничо-збагачувальний комбінат».

4. Стратегія в цілому спрямована на зменшення техногенного впливу на довкілля. Цілі Стратегії узгоджуються з регіональними екологічними цілями, визначеними в «Стратегії розвитку Полтавської області на період до 2020 року».

5. Основним антропогенним чинником змін у місті залишається високий рівень розвитку підприємств гірничодобувної та металургійної промисловості. Значним антропогенним чинником є незадовільний стан звалища твердих побутових відходів і проблема розміщення та захоронення ТПВ.

6. Реалізація Стратегії розвитку міста Горішні Плавні не має супроводжуватися появою нових негативних наслідків для довкілля. Разом з тим, реалізація багатьох оперативних цілей Стратегії може призвести до покращення екологічної ситуації в місті.

7. Ймовірність того, що реалізація Стратегії призведе до таких можливих негативних впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною.

8. Моніторинг екологічних індикаторів ефективності впровадження Стратегії є важливою формою контролю того, який фактичний вплив на довкілля матиме Стратегія, та необхідною передумовою забезпечення збалансованості розвитку міста. Необхідно передбачити регулярність збору моніторингових даних за визначеними індикаторами та їх постійний аналіз для врахування під час прийняття рішень щодо планування розвитку у майбутньому.

З огляду на зазначене можна стверджувати, що в цілому розроблення Стратегії розвитку міста Горішні Плавні до 2028 року було проведено з урахуванням ймовірних впливів на довкілля та з прагненням їх мінімізації. Реалізація Стратегії за умови дотримання екологічних вимог має сприяти зменшенню антропогенного навантаження на довкілля. Поєднання зусиль, спрямованих на заохочення підприємництва та покращення освітнього та культурного простору, із зусиллями, спрямованими на екобезпечний розвиток, забезпечуватиме в місті Горішні Плавні покращення стану довкілля та досягнення високих показників енергоефективності та енергозбереження.

6. Узгодження основних положень Стратегії з іншими стратегічними документами території

Рішенням двадцять шостої позачергової сесії обласної ради шостого скликання від 16 січня 2015 року затверджено Стратегію розвитку Полтавської області на період до 2020 року.

Стратегія передбачає: покращення якості життя кожного члена суспільства, стабільне зростання людського капіталу: піклування про її здоров'я, освіту, умови проживання, якісні комунальні та соціальні послуги, комфортне урбаністичне середовище, належні умови для працевлаштування, охорона природного середовища та багато інших складових, що впливають на стан людського потенціалу суспільства.

Підвищення конкурентоспроможності ключових галузей регіональної економіки, використання підвищення внутрішнього попиту на продукцію металургії, машинобудування, світового попиту на продукти харчування будуть досягатися шляхом диверсифікації економіки малих міст та сільських районів через розвиток переробної промисловості на місцевій сировині; підвищення інноваційності виробництв через розвиток наукового потенціалу області, створення індустріальних парків на умовах державної підтримки, через комерціалізацію науки; розвиток нових місцевих і регіональних продуктів та послуг, зокрема у сфері рекреації та туризму; розвиток інфраструктури підтримки бізнесу.

Економічне зростання сільських територій досягатиметься через диверсифікацію продукції, впровадження інтенсивних технологій, економічну взаємодію та просвітництво; розвиток кооперації, малого та середнього бізнесу, просування продукції на зовнішні ринки, залучення інвестицій; зміцнення людського капіталу, підвищення прибутків та якості послуг, інтенсифікацію взаємодії з міськими територіями, а отже, – підвищення якості життя сільського населення.

Стратегією розвитку Полтавської області на період до 2020 року передбачені стратегічні цілі:

1. Розвиток людського капіталу
2. Підвищення ефективності використання економічного потенціалу регіону
3. Розвиток сільських територій

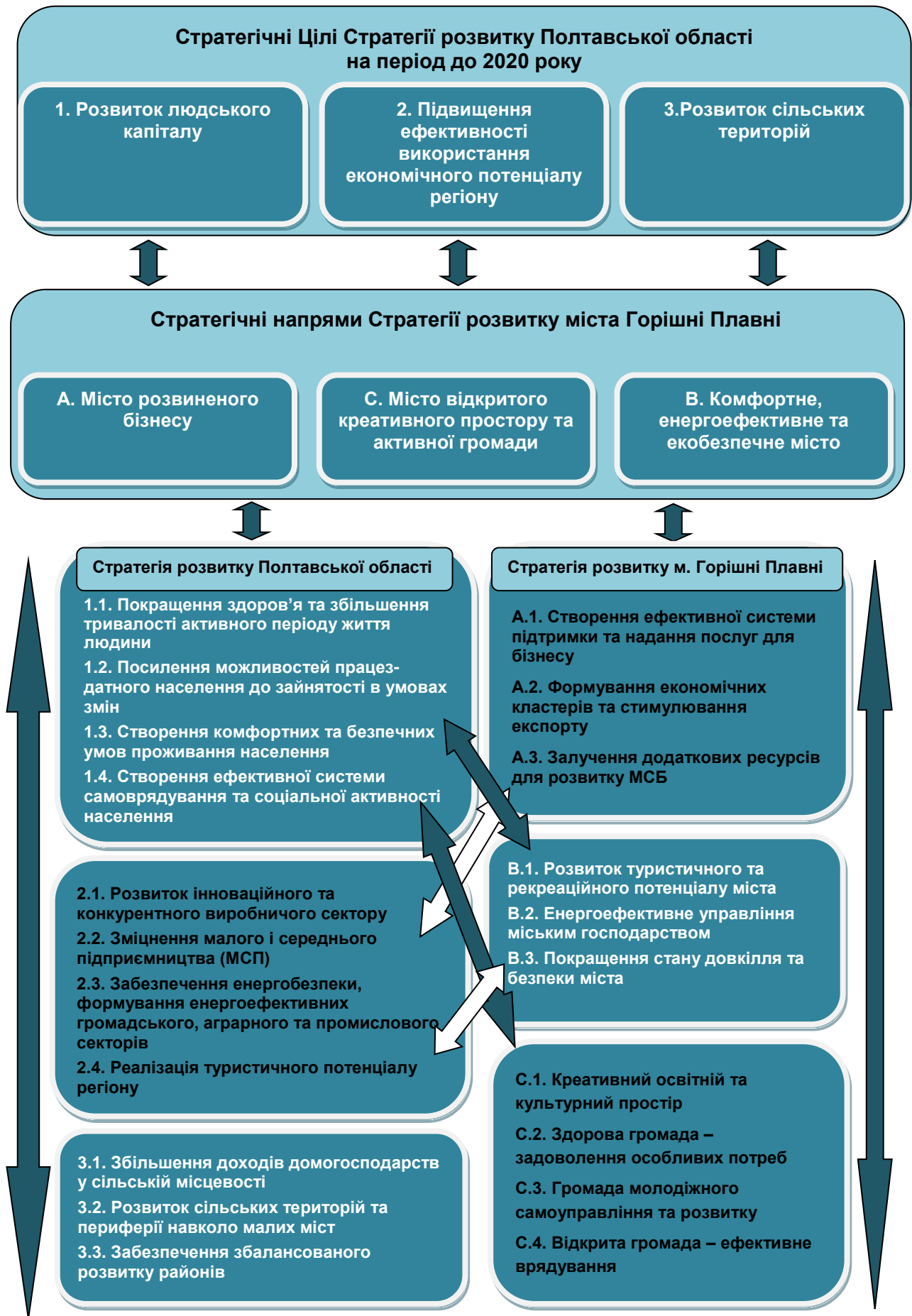
Стратегічні напрями, визначені Стратегією розвитку міста Горішні Плавні, сформовано відповідно до цілей Стратегії розвитку Полтавської області.

Впровадження та реалізація Стратегії розвитку міста Горішні Плавні сприятиме виконанню Стратегії розвитку Полтавської області та забезпечить: покращення якості життя кожного члена суспільства, стабільне зростання людського капіталу, підвищення конкурентоспроможності економіки міста та розвиток інфраструктури підтримки бізнесу, розвиток нових місцевих і регіональних продуктів та послуг, зокрема у сфері рекреації та туризму, покращення стану навколишнього середовища.

Реалізація бачення міста забезпечить сталий розвиток міста та регіону на базі розвитку гірничорудної промисловості, трикотажного бізнесу та конкурентоспроможності малого і середнього бізнесу.

Місто стане місцем розвитку людського капіталу через привабливе спортивне, культурне, мистецьке, історико-пізнавальне, екобезпечне середовище.

Сучасне місто з активною громадою, здатною співпрацювати з місцевою владою, стане сприятливим для життя та максимально комфортним для мешканців і гостей.



7. Моніторинг і впровадження Стратегії

З початку роботи зі стратегічного планування було наголошено на важливості впровадження та моніторингу реалізації Стратегії розвитку міста Горішні Плавні. У Стратегії в окремому розділі описано систему моніторингу її виконання та систему індикаторів (результатів) впровадження (кількісні та якісні). Наскільки успішним виявиться реалізація Стратегії залежатиме від позитивних економічних та інших змін, що впливають на досягнення цілей.

У роботі над розробкою Стратегії брали участь жінки та чоловіки: представники бізнесу, органу місцевого самоврядування, освітніх установ, громадських та інших організацій, що забезпечує реалістичність її виконання та довіру до нього з боку громади.

Для забезпечення належного рівня відповідальності за реалізацію Стратегії, необхідно створити систему моніторингу її реалізації. Така система має включати Орган з моніторингу – Комітет з управління впровадженням Стратегії та Документ – Положення про систему моніторингу впровадження Стратегії.

Забезпечення реалізації – це управлінське завдання, яке передбачає контроль за діяльністю численних організацій, які задіяні у процесі впровадження Стратегії. Цим має займатись Комітет з управління впровадженням, створений за принципом гендерної збалансованості з представників органу місцевого самоврядування, громадськості і бізнесу (міський голова та його заступники, керівники управлінь та відділів міськвиконкому, приватні підприємці, представники об'єднань громадян). Питання впровадження проектів і заходів Стратегії мають належати виключно до компетенції Комітету з управління впровадженням. Саме Комітет управління впровадженням Стратегії є відповідальним за забезпечення актуальності та реалістичності стратегічних і оперативних цілей та за їх досягнення.

У ході моніторингу Стратегії вирішуються наступні завдання:

- контроль за реалізацією Стратегії в цілому;
- оцінка ступеню досягнення прогресу за стратегічними напрямками, виконання стратегічних та оперативних цілей, надання інформації для корегування цілей;
- підтримка в робочому стані системи стратегічного планування.

Моніторинг базується на розгляді обмеженого числа відібраних показників (індикаторів) за кожним зі стратегічних напрямів та аналізі досягнення запланованих результатів.

Система індикаторів моніторингу виконання Стратегії

Індикатори потрібно розділяти на індикатори досягнення: Бачення; напрямів розвитку; Стратегічних. Оперативних цілей. Можна обмежитись розробкою індикаторів досягнення Стратегічних цілей.

Рівні моніторингу:

1. Ефективність впровадження окремого проекту
2. Рівень досягнення стратегічних і оперативних цілей
3. Ступінь просування за стратегічними напрямками розвитку
4. Стан розвитку громади – досягнення стратегічного бачення

Підсумки моніторингу підводяться один раз на півроку у вигляді піврічних звітів.

Фіксуються та аналізуються: а) ступінь виконання кожного завдання проектах; б) невиконані завдання, причини відхилення, пропозиції; в) дані за індикаторами, що відображають результат реалізації проектів; г) оцінка потреб у фінансуванні; д) пропозиції щодо вдосконалення діючої системи моніторингу.

Пропозиції з корегування та змін до Стратегії за стратегічними та оперативними цілями, проектами та завданнями можуть вноситися:

- членами Комітету з управління впровадженням Стратегії;
- депутатами міської ради;

- зацікавленими організаціями, установами, громадськими організаціями та особами (мешканцями).

Для всіх можливих форм організації процесу моніторингу головним є проведення ретельного відслідковування виконання завдань та реалізації проектів, коригування та актуалізація Стратегії при необхідності, з огляду на зміну ситуації, оскільки одні проекти будуть завершені, а деякі замінені іншими.

Члени Комітету з управління впровадженням Стратегії розвитку міста, повинні відстежувати, щоб стратегічні й оперативні цілі, завдання залишалися актуальними і реалізовувалися. Комітет збирається з встановленою періодичністю (але не менше одного разу на півроку) для оцінки досягнутих результатів та коригування запропонованих змін. Проекти рішень щодо змін до Стратегії виносяться на розгляд міської ради.

Показники оцінки реалізації Стратегії

(індикатори досягнення результату)

Загальні показники	
1.	Обсяги фактичних доходів місцевого бюджету на одного мешканця (розмежовані за статтю дані)
2.	Обсяги фактичних видатків місцевого бюджету на одного мешканця (розмежовані за статтю дані)
3.	Середня місячна заробітна плата (розмежовані за статтю дані)
4.	Обсяг інвестицій в основний капітал
5.	Загальний обсяг експорту
6.	Чисельність населення, зайнятого у всіх сферах економіки (розмежовані за статтю дані)
Стратегічний напрям А	
1.	Обсяг прямих іноземних інвестицій в економіку міста на душу населення
2.	Обсяг реалізованої промислової продукції на душу населення
3.	Частка промислової продукції, виробленої малими підприємствами в загальному обсязі
4.	Кількість новостворених робочих місць на підприємствах міста на рік (розмежовані за статтю дані)
5.	Кількість малих та середніх підприємств на 10 тис. осіб населення
6.	Кількість проведених заходів за участю визначеного кола асоціації експортерів, кластерів
7.	Обсяг залучених коштів МТД в сферу економіки, МСП міста
Стратегічний напрям В	
1.	Економія бюджетних коштів в результаті впровадження енергоефективних заходів
2.	Економія енергетичних ресурсів в результаті впровадження енергоефективних заходів
3.	Обсяги коштів МТД, кредитів, інвестиційних ресурсів фінансових установ в проекти енергоефективності, залучені містом
4.	Обсяги коштів залучених населенням в рамках «теплих кредитів»
5.	Зменшення / збільшення обсягів викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря стаціонарними та пересувними джерелами забруднення
6.	Обсяг фінансування заходів з охорони навколишнього природного середовища
7.	Кількість осіб, залучених до заходів з екологічної освіти (розмежовані за статтю дані)
8.	Кількість відвідувачів з інших регіонів України (розмежовані за статтю дані)
9.	Кількість туристів на рік (розмежовані за статтю дані)
10.	Кількість подій (фестивалів, конференцій, святкувань і т.п.) на рік
Стратегічний напрям С	
11.	Динаміка чисельності населення міста за рік

12.	Природний приріст/скорочення населення (розмежовані за статтю дані)
13.	Рівень безробіття
14.	Кількість учасників-призерів предметних олімпіад різних рівнів
15.	Результат ЗНО в цілому у навчальних закладах міста
16.	% вступу випускників шкіл міста до ВНЗ (розмежовані за статтю дані)
17.	Кількість заходів з попередження злочинності серед неповнолітніх проведених у навчальних закладах освіти
18.	Відсоток безробітних жінок до загальної кількості безробітних в місті
19.	Кількість спортивних споруд та об'єктів введених в експлуатацію
20.	Кількість громадян, охоплених спортивними секціями (розмежовані за статтю дані)
21.	Кількість змагань усіх рівнів, в яких прийняли участь вихованці спортивних секцій міста
22.	Кількість конкурсів та фестивалів усіх рівнів, в яких прийняли участь вихованці творчих колективів міста

Директор департаменту
економічного розвитку та ресурсів

О.В. Овчиннікова